Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 108 (8848). ● 30 май, 1986 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

ПАРТИЯВИЙ ВИЖДОН

Шу кунларда редакцияга келган хатлардан бир неча парчани эътиборингизга ҳавола этамиз:

«Ҳозирги бурилиш даврида ҳар бир совет кишиси, айниқса коммунист ўзининг ҳаётий позициясини сўз билангина эмас, ўз ишлари ва ҳаракатлари билан «баралла» маълум қилиши керак. Ҳозир ўз вазифаларини виждонан ижро этишдан ташқари революцион эҳтирос, революцион жўшқинлик руҳи, ўтакетган лоқайдликни, обивателликни ва бюрократизмни қатъиян рад этиш руҳи ҳам ҳар қачонгидан кучлироқ бўлиши керак...».

Яна бир мактуб: «Мен коммунист эмасман, бироқ кўпинча «жадаллаштириш» сўзи оғзидан тушмайдиган кишиларнинг ўзи партия съезди бошлаб берган ҳаётий жўшқинликка халақит бераётганини кўрганимда жуда хафа бўлиб кетаман. Хўш, уларнинг гражданлик, партиявий виждони қаерда қолди? Аввало ўз фароғатини ўйлайдиган коммунистлар қаердан пайдо бўлди?..».

Хўш, мана шу ва бошқа хатларни кимлар ёзган? Арманистонда ҳарбий хизматни ўтаётган комсомол аъзоси М. Султонов. Туркманистондаги совхознинг ёш ишчиси Б. Дурдиқиличев... минг-минглаб гражданлар, коммунистлар ва партиясизлар ўз таклифларини айтмоқдалар, қайта қуришнинг бориши билан боғлиқ бўлган умидлари ва ташвишларини баҳам кўрмоқдалар, бирон-бир иш соҳасида бошчилик қилаётган партия аъзоларининг ишчанлик ва ахлоқий сифатлари ҳақида фикр юритмоқдалар. Бу ҳам — замонамизнинг диққатга сазовор хусусиятларидан биридир, КПСС XXVII съезди бахш этган юксак ахлоқий, маънавий руҳнинг, партия билан халқ манфаатлари бирлигининг, коммунистлар ишлари ва қиёфаси ҳақидаги, партия сафларининг поклиги тўғрисидаги ғамхўрликнинг ифодасидир.

Ленининг «...биз партияга ишонамиз, биз уни давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони деб биламиз», деган сермазмун сўзлари мамлакатимиз турмушидаги бурилиш босқичида бениҳоя зўр актуаллик, алоҳида сиёсий ва маънавий моҳият касб этмоқда. Бу сўзлар ҳозир ҳар бир партия ташкилотига, ҳар бир коммунистга бевосита қаратилган бўлиб, уларнинг ғоявий, маънавий, ахлоқий етуклиги мезонини аниқлаб бераётгандек янграмоқда. КПСС XXVII съезди резолюциясидаги «Коммунизм бинокорларининг ғоявийлиги ҳалоллик, виждонийлик, поклик билан чамбарчас боғлиқдир» деган сатрларда Ленин сўзлари бевосита акс эттирилган.

Бу фазилатларнинг ҳаммаси мавҳум тушунчалар эмас. Бу фазилатлар амалий ишларда намоён бўлади. Инсон Ленин партиясининг аъзоси бўлишга муносиблиги ҳақида мана шу муҳим ва беxато мезонга қараб зўр талабчанлик билан фикр юритмоқ керак. Ўз участкаларида, ўз коллективларидаги ишни қайта қуриш учун оғизда эмас, балки амалда курашаётган кишилар, янги беш йилликнинг биринчи йили режаларини муваффақиятли бажариш учун, етилган ишлаб чиқариш, социал, маиший проблемаларни жадал ҳал қилиш учун бошланган умумхалқ ҳаракатининг ташаббускорлари бўлиб чиқаётган кишилар бу номни шараф билан оқламоқдалар.

Москва областидаги пўлат қуювчи А. Коротеньков, Ворошиловград областидаги кон ишчилари бригадири В. Лапай, Сургутдаги қурувчилар бригадири В. Панасевич ва бошқа ишлаб чиқариш илғорлари шу номга муносиб эканликларини исботламоқдалар, уларнинг меҳнат ва гражданлик жасорати яқинда Ватаннинг олий мукофоти — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони билан тақдирланди. Ишдаги ўртоқлари билан бирга шу йил Тольятти шаҳри касалхоналари, мактаблари, маданият муассасалари қурилишида камида тўрт беш кунда ишлаб беришга киришган ВАЗ бригадирларидан В. Чванов билан С. Агаповнинг ташаббуси юксак гражданлик онги туфайли вужудга келмаганми, ахир? Шу кунларда Чернобиль АЭСидаги авария оқибатларини тезроқ тугатиш учун курашга бошчилик қилаётган коммунистларнинг фидокорона иши партиявий ор-номус ва виждонга, хизмат ва жамоат бурчига садоқат эмасми, ахир?

Пассивлик коммунист учун ётдир. Ҳамма учун ҳалоллик ва ишга новаторларча ёндашиш, қатъият ва принципиаллик, шахсий камтаринлик ва ўз-ўзини танқид намунаси бўлиш — ҳозир партия аъзоси умумий сафдаги ўз ўрнини белгилар экан, айни мана шуларга амал қилиши лозим. Партия ташкилотлари ва уларнинг раҳбар органлари ҳар бир коммунистга нисбатан айни шундай талабларни қўйиши керак.

Коммунистларни большевизмнинг буюк анъаналари, чинакам ўртоқлик руҳида тарбиялаш, тилёғламалик, хушомадгўйлик, лаганбардорликни партия аъзолари орасидан, бутун турмушимиздан тамоман суриб чиқариш — съезд белгилаб берган энг муҳим вазифалардан биридир. Бир қанча ташкилотларда ўрнашиб қолган масъулиятсизлик ва юз-хотирчилик сарқитларига қарши, партия, давлат интизомини, ахлоқ, одобни бузиш фактларига қарши курашни кучайтириш муҳимдир. Бу соҳада Москва шаҳар, Краснодар ўлка, Ульяновск область партия ташкилотлари ва бошқа кўпгина партия ташкилотлари қилаётган катта ишни қўллаб-қувватламоқ керак.

Бироқ, шу билан бирга жойлардан олинаётган хабарларга қараганда ҳали сўз билан ишнинг бир хил чиқмаётганлигини кўрсатувчи далиллар оз эмас. Бюрократ, масъулиятдан қочувчи кўзбўямачининг ҳали ҳам виждони қийнамаяпти, уларнинг баъзилари жадаллаштириш зарурлиги тўғрисидаги сўзларнинг миқдори жиҳатидан ҳамма рекордлардан ўзиб кетган бўлсалар ҳам, аммо бунинг учун амалда ҳеч нарса қилганлари йўқ. Сифат ҳақида гапирадилару, брак маҳсулотни чиқараверадилар. Ишчанлик ҳақида ваъз айтадилару, тоғ-тоғ қоғоз қоралайдилар. Ҳалоллик ҳақида мулоҳаза юритадилару, шу заҳоти қўшиб ёзишга тутинадилар, ёки қўшиб ёзишни рағбатлантирадилар... бундай ҳоллар ишлаб чиқариш ва бошқаришнинг қуйи бўғинларида ҳам, иш услуби ва методларини замонавий талаблар руҳида янгилаш учун курашда пешқадамлик қилишлари лозим бўлган идоралар, министрликлар ва ҳатто баъзи партия комитетларида ҳам тез-тез содир бўлиб турибди.

Турмушимиз нормаларига ва принципларига ёт бўлган бундай иллатларга янги шароитларда мутлақо тоқат қилиш мумкин эмаслиги равшан. Юлғичлик ва истеъмолчилик кайфиятлари, маиший бузилиш, талон-тарож қилиш ва пора олиш партия аъзоси номи билан асло чиқишмаслиги ҳам равшан. Ҳар қандай вазиятларда ҳам коммунистнинг фикр-ўйларини, ҳаракатлари ва ишларини партия билан халқ олдидаги виждон ва бурч, энг юксак маънавий ўз-ўзини контрол қила билиш хусусияти белгилаб туриши керак.

Партия съезди тасдиқлаб берган социал-иқтисодий жадаллаштириш программаси ҳар бир партия аъзосидан тез ва аниқ ҳаракат қилишни, руҳий, маънавий кучларни тўла-тўкис ишга солишни талаб этади. Бунинг маъноси шуки, одамларни янгича ишлашга тинимсиз ўргатиш ва эски усулларга қайсарлик билан ёпишиб олган кишилардан, сўзига амал қилмайдиган виждонсиз кишилардан, ашаддий амалпарастлардан ва мунофиқлардан дадилроқ халос бўлиш лозим.

Одамлар: «Ҳа, у — ҳақиқий коммунист» дея олишлари учун виждонан яшаш ва меҳнат қилиш — ҳар бир КПСС аъзосининг ўзига хос хислати, партия аъзосининг мусаффо ва ҳалол қиёфасини белгиловчи доимий хусусият бўлиб қолиши лозим.

(«ПРАВДА» газетасининг 29 майдаги бош мақоласи).

ЖАДАЛЛАШТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

Замондошимиз

ЭЛЕКТРОВОЗ МАШИНИСТИ

АЛЕКСАНДР Константинович чеҳрасида аллақандай самимийлик, кишини ром этувчи нур ҳамиша балқиб туради. У билан бир марта суҳбатлашсангиз, яна қайта сўзлашгингиз келаверади... Бу дилкаш инсон ажойиб фарзандлар отаси, пешқадам шогирдлар устози, кўпгина ҳамкасбларининг мураббийсидир. Улар ҳамиша А. К. Арцер атрофида парвона. Устознинг ҳаёт йўли, иш тажрибаси, одамийлиги уларни мафтун этади.

Александр Константинович «Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ангрендаги юк ташиш транспорт бошқармасига келганидан буён орадан 30 йил ўтди. У ана шу йиллар мобайнида бутун борлиғини, бутун вужудини чинакам ҳалол меҳнатга бахшида қилди. Натижада, ҳурмат-эътибор қозонди, коллективнинг фахрига айланди.

— Шогирдлар ҳам ўз фарзандингга ўхшаб қолар экан, — дейди отахон машинист, — уларнинг муваффақияти қувонтиради, қоқилишлари ташвишга солади. Жўра Муллабеков, Игорь Бугров сингари йигитларим ҳозир мен билан ёнма-ён туриб, электровоз бошқаришмоқда. Виктор Алексеев эса бригадир. Буларнинг ўсишидан ўзимда йўқ қувонаман!..

А. К. Арцер фақат ишчи, устозгина эмас. У шаҳар партия комитети, бошқарма партия ташкилоти аъзоси сифатида ҳам катта жамоатчилик ишларини бажаради. КПСС XXVII съезди делегати сифатида тинмай тарғибот ишларини олиб бормоқда. Яқинда унинг ҳаётини яна бир қувончли воқеа безади. 1985 йил планларини муваффақиятли бажарганлиги ҳамда партия XXVII съездини муносиб кутиб олиш бўйича ўтказилган социалистик мусобақа якунларига кўра область мукофотининг лауреати бўлди.

Раҳмат сизга, Александр Константинович!

А. Зуфаров фотоси.

ВИЗИТ ДАВОМ ЭТМОҚДА

28 май куни М. С. Горбачев Кремлда араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, Сурия Араб Республикасининг вице-президенти А. Х. Ҳаддамни қабул қилди.

Дўстона совет-сурия муносабатлари ривожланиб бораётганлигидан мамнуният изҳор этилди.

М. С. Горбачев Сурия раҳбарларининг принципиал ва қатъий йўл тутаётганликларини, бу йўл Яқин Шарқ муаммосини араб халқларининг туб манфаатларига ва мустақиллигига хилоф бўлиб тушадиган Америка-Исроил сценарийсига мувофиқ ҳал қилишни истисно этишини уқтириб ўтди. У Совет Иттифоқининг Яқин Шарқдаги аҳволни одилона бартараф этиш учун курашда Сурия ва бошқа тараққийпарвар кучларнинг ҳаракатлари билан доимо бирдам эканлигини ва бу ҳаракатларни қатъият билан қўллаб-қувватлашини тасдиқлади. Фаластин халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш, шу жумладан ўз давлатини барпо этиш ҳуқуқи аҳволни одилона бартараф қилишнинг ажралмас қисмидир.

Учрашувда Сурия теварагида ҳозирги вақтда вужудга келаётган вазиятга асосий эътибор берилди. М. С. Горбачев билан А. Х. Ҳаддам ўз мамлакатларининг барча низоли халқаро масалаларни сиёсий воситалар билан ҳал этишга интилаётганликларини таъкидладилар.

* * *

28 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. А. Громико билан араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, САР вице-президенти А. Х. Ҳаддам ўртасида музокаралар бўлди. Музокараларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Мудофаа министри С. Л. Соколов, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. Ф. Добринин қатнашдилар.

Дунёдаги вазиятни кўриб чиқиш чоғида томонлар бу вазият кескинлашганлиги муносабати билан жиддий ташвишланаётганликларини билдирдилар, бу кескинлашишга АҚШ бошчилигидаги империализм энг агрессив кучларининг масъулиятсизлик йўли сабаб бўлмоқда.

Музокараларнинг қатнашчилари Яқин Шарқда ва Ўрта Денгиз районидаги аҳвол масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Умумий нуқтаи назар шундан иборат бўлдики, бу ерда кескинлашган вазият учун АҚШ билан Исроил тўла-тўкис жавобгардирлар. Бу давлатлар ўзларининг ҳарбий-сиёсий йўлини арабларга тиқиштиришга, арабларни таҳқиромуз сепарат битимларга тортишга, араб-исроил можаросини одилона бартараф этишга эришиш йўлини тўсиб қўйишга уринмоқдалар.

Иккала томон совет-сурия дўстона муносабатларининг ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилиб, бу муносабатлар муттасил ривожланиб бораётганлигидан чуқур мамнуният изҳор этдилар, иккала томон иккала мамлакат ўртасидаги кўп қиррали алоқаларни бундан буён ҳам мустаҳкамлаш муддаосида эканлигини тасдиқлади.

* * *

СССР Олий Советининг Президиуми А. Х. Ҳаддам шарафига зиёфат берди.

Ўртоқларча ошкоралик вазиятида ўтган зиёфат вақтида А. А. Громико билан А. Х. Ҳаддам нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

ЎРТОҚЛИК МУҲИТИДА

28 май куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси Н. И. Рижков билан Ливия Араб Халқ Социалистик Жамаҳирияси революцион раҳбарлигининг аъзоси А. С. Желлуд ўртасидаги музокаралар тугади.

Халқаро вазиятнинг энг муҳим проблемалари юзасидан фикрлашувлар чоғида ер куррасининг турли районларидаги танглик вазиятлари сақланиб қолаётганлиги, бу вазиятлардан империалист доиралар халқаро кескинликни кучайтириш ва суверен давлатларнинг ички ишларига аралашиш учун фойдаланаётганликлари муносабати билан чуқур ташвиш изҳор этилди. А. С. Желлуд Ливия Совет Иттифоқининг ташқи сиёсат соҳасидаги кенг миқёсли ташаббусларини қўллаб-қувватлашини айтди.

Музокаралар амалий, ўртоқларча муҳитда ўтди.

* * *

Шу куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Мудофаа министри С. Л. Соколов А. С. Желлуд билан учрашди.

(ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ

27—28 май кунлари Москвада СССР Давлат хавфсизлиги комитети органлари ва қўшинлари раҳбар составининг Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш давлат ҳавфсизлиги органларининг КПСС XXVII съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларига бағишланди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. М. Чебриков ушбу масала юзасидан доклад қилди. Кенгашда давлат хавфсизлиги комитети органлари ва қўшинларининг фаолиятини янада такомиллаштириш борасидаги тадбирлар белгиланди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев иштирок этди.

(ТАСС).

ПИЛЛА ДАВЛАТГА

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

БЕКОБОД районидаги Дзержинский номли колхоз пиллакорлари областда биринчи бўлиб планни бажардилар. Давлат қабул пунктларига 19 минг 80 килограмм қимматбаҳо хом ашё етказиб берилди. Ҳар қути қурт уруғидан 54 килограммдан ошириб ҳосил олинди.

С. Узоқова, И. Данабоев, М. Шарипова, З. Расулова сингари пиллакорлар энг юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Бунга бу йил хўжаликда қурт боқишни ташкил этиш юзасидан зарур тадбирлар ўз вақтида амалга оширилганлиги туфайли эришилди. Баргдан тежамли фойдаланиш учун курашилди. Пиллакорларнинг унумли ишлашлари учун яхши шароитлар яратилди. Шунинг учун ҳам натижалар қувончли бўлди.

Хўжаликда пилла топшириш давом этмоқда.

Н. ИСАЕВ.

ҲАР ҚУТИСИДАН 90 КИЛОГРАММДАН

МАШРАБ Тўйчиев етакчилик қилаётган бригада аъзолари «Ленинизм» колхозида биринчи бўлиб пилла тайёрлаш планини бажардилар. Бу йил улар 27 қути ипак қуртини парвариш қилишди. Давлатга пландаги 1350 килограмм ўрнига 1558 килограмм хом ашё топширилди. Бригадада барг етказиб берувчи группа тузилди. Тут баргидан тежабтергаб фойдаланиш, исрофгарчиликка йўл қўймаслик мақсадида моҳир пиллакорлардан иборат назорат комиссияси иш олиб борди. Улар қурт боқишнинг йўлга қўйилишини назорат қилиб бориш билан бирга пиллакорларга қимматли маслаҳатлар бердилар.

У. Нурматов, Л. Тўйчиева, С. Абдуллаева, Р. Мирзакаримова сингари донгдор пиллакорлар номини Янгийўл районида ким эшитмаган дейсиз. Улар ҳар қути уруғдан 90—100 килограммдан «кумуш тола» етиштирдилар.

Н. ОҚТЎРАЕВА.

● Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида пилладан мўл ҳосил етиштирилди. Хўжаликда давлатга маҳсулот топшириш қизғин давом этмоқда. Суратда: (чапдан) колхознинг илғор пиллакорларидан К. Ҳожнева, оператор А. Эргашева ва колхоз партия комитетининг секретари А. Азаматов ўртоқлар пилла сифатини текшириб кўрмоқдалар.

Р. Галиев фотоси.

КАДРЛАР ЎҚУВИ

29 май куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги республика партия-хўжалик активи мактабида навбатдаги машғулот бўлди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишнинг актуал проблемалари» тўғрисида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

ЎРНИ БЎШАГАН ДЕПУТАТЛАР ЎРНИГА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗГАН ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ

АХБОРОТИ

1986 йил 25 май куни 70-Ленин сайлов округи (Чирчиқ района), 84-Чорвоқ сайлов округи (Бўстонлиқ района), 85-Бўка сайлов округи (Бўка района) бўйича ўрни бўшаган депутатлар ўрнига Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар ўтказилди. Улар Ўзбекистон ССРнинг «Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар тўғрисида»ги Қонунининг 57-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтди.

70-Ленин сайлов округи бўйича рўйхатга киритилган 24 минг 850 сайловчининг 99,9 проценти сайловда қатнашиб, депутатликка номзод учун 99,93 процент сайловчи овоз берди. Шу сайлов округидан Ўзбекистон ССР Мебель саноати министри Ғайрат **Қурбонов** Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди.

84-Чорвоқ сайлов округи бўйича рўйхатга киритилган 19 минг 280 сайловчидан овоз беришда 99,9 проценти қатнашди. Депутатликка номзод учун 100 фоиз сайловчи овоз берди. Шу сайлов округидан Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министри Марат Содиқович **Тошпўлатов** Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланди.

85-Бўка сайлов округи бўйича рўйхатга киритилган 17 минг 231 сайловчидан 99,95 проценти сайловда қатнашиб, шунча сайловчи депутатликка номзод учун овоз берди. Шу сайлов округидан «Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда» газетаси редактори Аҳмаджон Ғуломович **Мухторов** Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат қилиб сайланди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА ҚЎШИМЧА САЙЛОВЛАР БЎЙИЧА ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ

АХБОРОТИ

1986 йил 25 май куни ўрни бўшаган депутатлар ўрнига халқ депутатлари Тошкент область Советига сайловлар ўтказилди. Улар «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисида»ги Қонуннинг 54-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтди.

Яширин овоз бериш натижалари қуйидагиларни кўрсатди.

58-Ленин сайлов округи (Бекобод шаҳри) бўйича рўйхатга киритилган 3502 сайловчи сайловда тўла иштирок этиб, Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Эркин Маҳмудович **Рўзиев**га якдиллик билан овоз берди;

66-Қурилиш сайлов округи (Бекобод шаҳри) бўйича рўйхатга киритилган 1692 сайловчи сайловда тўла иштирок этиб, область партия комитети саноат бўлимининг мудири Виктор Васильевич **Шенн**га якдиллик билан овоз берди;

87-Октябрь сайлов округи (Чирчиқ шаҳри) бўйича рўйхатга киритилган 4439 сайловчининг 99,9 проценти сайловда иштирок этиб, 99,95 процент сайловчи Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси кран машинисти Наталья Николаевна **Алехина**га овоз берди;

90-Високовольтний сайлов округи (Чирчиқ шаҳри) бўйича рўйхатга киритилган 5524 сайловчининг ҳаммаси сайловда тўла қатнашиб, область партия комитети транспорт ва алоқа бўлими мудири Анатолий Александрович **Манасов**га якдиллик билан овоз берди;

224-Жарариқ сайлов округи (Калинин района) бўйича рўйхатга киритилган 1824 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, область партия комитети қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати бўлими мудири Эдуард Леонович **Жаваков**га якдиллик билан овоз берди;

233-Куйбишев сайлов округи (Калинин района) бўйича рўйхатга киритилган 2795 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, область партия комитети маъмурий органлар бўлими мудири Владимир Иванович **Яковлев**га якдиллик билан овоз берди;

248-Ийк сайлов округи (Коммунистик района) бўйича рўйхатга киритилган 2704 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, область партия комитети умумий бўлими мудири Озод Йўлчиевич **Йўлчиев**га якдиллик билан овоз берди;

254-Жумабозор сайлов округи (Коммунистик района) бўйича рўйхатга киритилган 2525 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, Коммунистик район партия комитетининг биринчи секретари Владислав Николаевич **Бабанец**га якдиллик билан овоз берди;

279-Чинобод сайлов округи (Орджоникидзе района) бўйича рўйхатга киритилган 3366 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, область партия комитети фан ва олий ўқув юртлари бўлими мудири Саидмухтор Саидғозиевич **Саидқосимов**га якдиллик билан овоз берди;

288-Гулистон сайлов округи (Паркент района) бўйича рўйхатга киритилган 2042 сайловчи сайловда тўла қатнашиб, Паркент аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлаб чиқариш бошқармасининг тикувчи-мотористи Мавжуда **Аширбоева**га якдиллик билан овоз берди.

Ўрни бўшаган депутатлар ўрнига халқ депутатлари область Советига ўтказилган сайловлар якуни тўғрисидаги тўлиқ маълумотлар шаҳар ва районларнинг маҳаллий матбуотида эълон қилинади.

ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ТАЖРИБАЛАР ЎРТОҚЛАШИЛДИ

Шаҳар ва район ижроия комитетлари секретарларининг ишни КПСС XXVII съезди талаблари асосида ташкил этиш мавзусига бағишлаб Тошкент область ижроия комитетида ўтказилган семинар-кенгашида илғор тажрибалар ўртоқлашилди.

Чирчиқ шаҳар Совети ижроия комитети секретари Т. И. Городецкая шаҳар Советининг шу Совет, унинг ижроия комитети ва доимий комиссияларнинг корхона ва ташкилотларда фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга қаратилган фаолиятини жонлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга оширишнинг бориши ҳақида сўзлаб берди.

Халқ депутатлари Ангрен шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари А. В. Кузнецова ўз нутқини ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат интизомини мустаҳкамлашда шаҳар ижроия комитетларига, депутатлик группаларига амалий ёрдам кўрсатиш мавзусига бағишлади.

Семинар кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми юридик бўлими катта референти А. Х. Асомиддиновнинг Ўзбекистон ССРнинг уй-жой қонунчилиги тўғрисидаги суҳбатини тингладилар.

Шунингдек, область барча бўғинларидаги маҳаллий Советларнинг ташкилий-оммавий ишларига оид актуал масалалар ҳам муҳокама қилинди.

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

КОММУНИСТИК ОНГНИ ТАРБИЯЛАБ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг партия XXVII съездини ёпиш пайтида сўзлаган нутқида таъкидланганидек, бутун курашимизнинг муваффақияти кенг халқ оммасининг коммунистик қурилишда онгли иштироки билан белгиланади. Партия ҳар бир коммунистни, ҳар бир совет кишисини режаларимизни амалга ошириш, совет жамиятини такомиллаштириш соҳасидаги катта ишларга виждонан актив қўшилишга даъват этди.

Районимиз оғзаки сиёсий агитация кадрлари, бутун идеология активи съезд қарорлари моҳияти ва руҳини ҳар бир киши онгига етказишда, белгиланган принципиал қоидаларни уларга тушунтирибгина қолмай, шу билан бирга ишни амалий ташкил этишда ҳам зўр активлик кўрсатмоқдалар. Съезд ўз ишини давом эттираётган кезлардаёқ унинг материалларини тарғиб этишга киришган эдик. Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими ишлаб чиққан дастлабки тадбирлар асосида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладини оммага тушунтириш бўйича ягона сиёсий кун ўтказилди. Бу тадбирда оғзаки сиёсий агитация кадрлари билан бирга сайлаб қўйилган партия, хўжалик активлари ҳам фаол иштирок этди.

Съезд материаллари тўла эълон қилингач, уларни пухта ўрганиш ва омма онгига сингдириш юзасидан пропагандистлар, агитаторлар ва лекторларнинг семинарини ўтказдик. Семинарда лекция пропагандасини ташкил этиш, сиёсий ва иқтисодий ўқув самарадорлигини ошириш бўйича йўлланмалар берилди. Яна бир семинар-кенгаш партия XXVII съезди материалларини бевосита сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида ўрганиш методикасига бағишланди.

Шу куни пропагандистларга съезд материалларини ўрганиш бўйича методик тавсиялар, машғулот планлари берилди.

«КПСС XXVII съезди ҳозирги дунёнинг асосий тенденцияси ва зиддиятлари ҳақида» деган мавзуда жойларда бўлиб ўтган дастлабки машғулотда район партия комитети секретарлари ва бюро аъзолари қатнашдилар. Шу жараёнда лекция пропагандасини жонлантириш юзасидан ҳам зарур чоралар кўрилди. Бутуниттифоқ «Билим» жамияти лектори Г. Н. Матвеева районимизда тўрт кун бўлиб, кўплаб меҳнат коллективлари ҳузурида партиямизнинг ташқи сиёсати ҳақида қизиқарли лекциялар ўқиди, район идеология активи билан учрашди. Учрашувда 300 га яқин пропагандист, лектор, сиёсий ахборотчи иштирок этиб, ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар. Тошкент олий партия мактаби кафедра мудири, республикада хизмат кўрсатган экономист П. И. Петров эса партиянинг аграр сиёсати ҳақида туркум лекциялар ўқиди.

СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ институти илмий ходими, юридик фанлари кандидати Э. Имомов, Тошкент маданият институти ўқитувчилари, тарих фанлари кандидатлари Ш. Шораҳимов, А. Каримов, область «Билим» жамияти референти А. Алимов ва бошқа олимлар ўқиган лекциялар ҳам партия XXVII съездида олға сурилган социал-иқтисодий ва сиёсий вазифаларга бағишланди.

Корхона, колхоз ва совхоз жамоатчи лекторлари, агитатор ва сиёсий ахборотчилар ҳам съезд материалларини тарғиб қилишда катта роль ўйнамоқдалар. «Ўзбекистон» колхози бош зоотехниги, ферма сиёсий ахборотчиси Ким Ин Дюн, «Политотдел» колхози клуб мудири, 21-бригада агитатори Х. Эшхўжаев, «Ленинский путь» колхози ҳисобчиси, 7-бригада агитатори М. Алимова ва бошқалар сиёсий ҳаётимизда рўй бераётган янгиликларни ўз вақтида тингловчиларга етказмоқдалар, съезд қарорларини бажариш юзасидан бошланган ватанпарварлик ташаббусларини оммалаштирмоқдалар.

Биз съезд қарорлари асосида тарбиявий ишларнинг турли йўналишлари бўйлаб яна бир қатор тадбирлар ўтказишни мўлжалламоқдамиз. Бўлиб ўтган дастлабки партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС XXVII съезди қарорлари асосида аҳолини атеистик руҳда тарбиялашни яхшилаш, янги урф-одатлар ва маросимларни меҳнаткашлар турмушига сингдириш соҳасида бажарилиши лозим бўлган вазифалар муҳокама этилди.

Биз бу соҳада ҳали кўп иш қилишимиз керак. Яқинда Оқовул қишлоқ Совети аҳолиси ўртасида социологик тадқиқот ўтказдик. Анкета орқали сўралган кишиларнинг етти проценти динга ишонишини, 3 проценти эскича урф-одатлар ва маросимларга қатъий риоя этишини яширмади. Кўриниб турибдики, турмуш маданияти паст бўлган жойларда хурофот илдиз отмоқда. Шундай экан, қишлоқда турмуш маданиятини ошириш, кишилар онгида ижобий ўзгаришлар ясаш, уларни ишонтириш йўли билан тарбиялаш шу куннинг муҳим вазифасидир.

Биз КПСС XXVII съезди талаблари асосида ўз фаолиятимизни танқидий кўз билан таҳлил қилиб чиқмоқдамиз. Идеология ишини қайта қуриш, кадрлар билими ва маҳоратини ошириш, тарбиявий иш форма ва методларини такомиллаштириш бўйича дастлабки қадамлар қўйилмоқда. Съезд ғояларини тарғиб этишда олдимизда катта вазифалар турганлигини ҳис қилиб идеология кадрларидан ишга янгича ёндошишни талаб этмоқдамиз.

Н. КУЗНЕЦОВА,
Коммунистик район партия комитетининг секретари.

● РАЪНО Абдуллаева Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчиси. У ўзнинг меҳнатсеварлиги, вазифасига сидқидилдан муносабати билан корхона чеварлари ўртасида ҳурмат қозонди. Р. Абдуллаева шахсий нормасини мунтазам ошириб бажариб, социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бормоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ТОПШИРИҚ БЕРИБ СИНАЙМИЗ

Партия топшириғи коммунистларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга кўмаклашувчи муҳим воситадир. Бекобод районидаги «Далварзин» совхози партия комитети ёш коммунистларга доимий топшириқлар бериб, ҳар томонлама синамоқда, чиниқтирмоқда. Жамоатчи мухбиримиз Ф. Зиёдуллаевнинг совхоз партия комитети секретари Азимжон ҲОЖИМИРЗАЕВ билан қилган суҳбатида КПСС XXVII съезди қарорлари асосида партияга қабул қилиш ишларини такомиллаштириш, ёш коммунистларни тарбиялаш, мураббийлик ҳаракатини кучайтириш юзасидан кўрилаётган тадбирлар ва уларнинг самаралари ҳақида гап борди.

КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида таъкидланганидек, Коммунистик партия ўзининг синфий моҳияти, идеологияси жиҳатидан ишчилар синфининг партияси бўлиб қолгани ҳолда бутун халқ партиясига айланди. Шу жиҳатдан қараганда КПСС Программаси ва Уставини эътироф этувчи, коммунизм қуришда актив қатнашувчи, партия ташкилотларидан бирида ишловчи, партия қарорларини бажарувчи ва аъзолик взносларини тўловчи Совет Иттифоқининг ҳар бир гражданини КПСС аъзоси бўла олади.

Кейинги йилларда совхозимиздаги илғор ва актив ишчилар, хизматчилардан 17 нафари синовлардан муваффақиятли ўтиб, партия сафларига қабул қилинди. Ҳозир совхоз партия ташкилоти ҳисобида 185 коммунист ва 4 нафар партия аъзолигига кандидат бор. Улар 9 та цех партия ташкилоти ва 12 та партия группасига бирлашган. Цех партия ташкилотларидан 7 тасида партия бюроси тузилган.

Коммунистларнинг меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда авангардлик ролини оширишда, партия сафларини мустаҳкамлаб боришда ва софлигини сақлашда цех партия ташкилотлари совхоз партия комитетига катта ёрдам бераяпти. Кейинги йилларда ёшларни партия сафларига қабул қилиш ва тарбиялаш ишлари анча такомиллашди, уларга нисбатан талабчанлик яна ҳам ортди.

КПСС САФИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ИШЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Партия комитети ёш коммунистлар билан алоҳида иш олиб бораяпти. Уларнинг барчаси район партия комитети ҳузуридаги ёш коммунистлар мактабининг тингловчисидир. Ҳар бир ёш коммунист муайян партиявий топшириққа эга. План бўлими статисти Анваржон Сотиболдиев илмий коммунизм мактаби пропагандисти сифатида катта ғоявий-сиёсий ишлар олиб бораётган бўлса, илғор оператор Баҳром Жабборов ферма комсомол ташкилотининг секретари сифатида ёшларга бошчилик қилмоқда. Чорвадорлар ўртасида ташкил этилган мусобақада ўзи шахсан намуна кўрсатмоқда. Ёш коммунистлардан сут соғувчи Рўзибиби Бобораҳимовага ҳамқишлоқларимиз катта ишонч билдириб, область Советига депутат этиб сайлашган. Рўзибиби депутат сифатида сайловчиларнинг наказларини тўла бажараяпти.

Ёш коммунистлар халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида бор. Пахтакорлардан Аҳмад Умаров, гидротехник Абдулҳамид Ҳожибеков ва бошқалар ҳам доимий партиявий топшириққа эгадирлар. Уларнинг бири цех комсомол ташкилоти секретари бўлса, иккинчиси агитатордир. Бундай топшириқлар ёшлар активлиги ва маҳоратини оширишга ёрдам бераяпти, одамлар билан ишлашга ўргатаяпти.

Ёш коммунистларни тарбиялашда уларга рекомендация берган тажрибали коммунистлар ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар. Ражаббой Бўтабоев, Асқарали Акбаров, Иномжон Ортиқов каби тажрибали коммунистлар тарбиясини олган ёшлар партия аъзолигига кандидатлик муддатини шараф билан ўтамоқдалар. Мураббийлар ўз шогирдларини оталиққа олганлар. Улар Устав талаблари ва хизмат вазифаларини қандай бажараётганликларини мунтазам назорат қилиб турибдилар.

Лекин, барча цех ташкилотлари ҳам партия сафларини ўстириш, коммунистларнинг сифат составини яхшилаш, ёш коммунистларни тарбиялаш билан етарли даражада шуғулланмаяптилар. 2-, 5-бўлимлар, қурилиш ҳамда механизация бўлимлари цех партия ташкилотлари комсомолда чиниққан йигит-қизлар ҳисобига коммунистлар сафини ўстириб боришга етарлича эътибор бермаяптилар. Бу бўлимларда партияга ўтувчи ёшлар резерви яратилмаган. Айрим ҳолларда ёшларни партияга тайёрлашда шошма-шошарликка йўл қўйилмоқда. Партия комитети мажлисларида бундай ҳоллар кескин танқид қилинмоқда.

Ҳозир ҳар бир бўлимда партияга кирувчи ёшлардан резерв яратишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Партияга қабул масаласи очиқ партия йиғилишларида кўриб чиқилмоқда. Бундай йиғилишларга партиясизлар ҳам таклиф этилмоқда. Улар партия аъзолигига ёки кандидатликка тавсия этилган ўз ҳамкасблари ҳақида очиқ фикрларини айтмоқдалар, камчиликларини кўрсатмоқдалар.

Йиғилишларда бутун эътибор коммунист деган улуғ номни пок сақлашга, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий ҳаётда актив бўлишга даъват этилаяпти. Бу йил совхоз коллективи 2 минг 690 гектар ерда деҳқончилик қилаяпти. Ҳозир текис униб чиққан ғўзаларга сифатли ишлов берилаяпти. Бошқа соҳаларда ҳам ишлар қизғин давом этмоқда. Бу курашда коммунистлар жонбозлик кўрсатмоқдалар. Улар изидан комсомоллар, партиясиз активлар бормоқдалар. Ҳеч шубҳа йўқки, совхозимиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида қўйилган вазифаларни ҳар соҳада муваффақиятли адо этадилар, шу кун талаблари даражасида ишлайдилар.

СТУДЕНТЛАР ТАДҚИҚОТЛАРИ

● ТОШКЕНТ политехника институтининг жойларда бир неча филиаллари ишлаб турибди. Кончилар шаҳри — Ангрендаги филиали ҳам чинакам кадрлар ўчоғига айланган. У бундан чорак аср олдин ташкил топган эди. Шу 25 йил ичида филиал кенгайиб, унинг ўқув-моддий базаси мустаҳкамланди, ўтган йиллар мобайнида 1,5 мингдан ортиқ инженер-кадр мустақил меҳнат кучоғига йўлланма олди. Ўз касбининг бу моҳир усталарини эндиликда Ангрендаги кўмир разрези, қатор саноат корхоналари, қурилиш ва автохўжалик ташкилотларида кўплаб учратиш мумкин.

Бу олий ўқув юртида студентлар илмий жамиятининг роли катта бўлаётир. Жамият ташаббуси билан талабалар ўртасида инженерлик ва конструкторлик бўйича илмий изланишлар йўлга қўйилган. Филиалнинг саноат ва граждан қурилиши факультети студентлари эса ана шу тадқиқотларга муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар. Чунончи, 9-қаватли бинолар қурилишида қўлланиладиган илғор метод ҳам шу факультетда яратилди. Мазкур усул қурилишларда йилига 350 минг сўмлик иқтисодий фойда келтирмоқда.

А. АЛИЕВ.

● БАРҲАЁТ СИЙМОЛАР

3. БИРИНЧИ ПРЕЗИДЕНТ МУОВИНИ

ОЧЕРК

«Рус ишчилари бизнинг коллектив меҳнатимиз билан қизиқдилар, хўжайинларга қарши биргаликда курашиш учун бунинг жуда муҳим эканлигини айтдилар. Биз 1905 йилда Петербургда бошланган революцияни ҳам улардан билдик».

(1919 йилдан КПСС аъзоси Султонхўжа Қосимхўжаев хотираларидан).

Минбарда Ильич сўзламоқда. Бутун жаҳон йўқсилларининг севимли доҳийси Владимир Ильич Ленин дунёда биринчи социалистик давлатнинг ташқи ва ички сиёсати ҳақида маъруза қилмоқда.

Советларнинг Умумроссия VIII съезди делегатлари қатори у ҳам Ленин сўзларини тинглайди.

Ульянов Ленин. Бу номни у бундан 15 йил муқаддам эшитган эди. Дўсти Мирзааҳмад Мирҳодиев уйида тез-тез йиғилишиб турадиган рус большевиклари унинг номини эҳтиром ила тилга олишарди. Бир куни Михаил Морозов РСДРП IV съездида Ленин билан учрашиб, у билан бирга меньшевикларга қарши ишлагани ҳақида мароқ ила сўзлагани эсида.

Ўшанда у Тошкентдаги темир йўл вокзали қурилишида ишлар эди. Тирикчилик оғир. Дунёга келибдики кўргани меҳнат. Отаси Қосимхўжа шу тирикчилик дея тўқувчилик қилди. Сувоқчилик билан ҳам шуғулланиб эртаю-кеч боши ишдан чиқмади. Лекин бири икки бўлмади. Заҳматкаш ота ёнига акаси Акбархўжа, кейин эса у, Султонхўжа кирди. Ота ёнига эрта кирган ўғилларига юраги ачиса ҳам нима дерди... Осмон узоқ, ер қаттиқ бўлса.

Султонхўжа оғир шароитда бўлса ҳам саводини чиқарди. Бошланғич таълим олиб энди илм дарвозасига қадам қўйганда ота қазо қилди. Онаси, сингилларини боқиш акаси ва ўзига қолди. Ўшанда 16 ёшга тўлган кези эди. Темирйўл ишчиси сифатида унинг меҳнат биографияси бошланди. Рус ишчилари билан дўстлашди. Рус адабиётини ўрганди. Мирҳодиев уйидаги большевиклар мажлисларида у сиёсий саводини чиқарди. РСДРП Программаси ва Устави билан танишди.

У биринчи рус революциясини ишчилар сафида кутиб олди. Тошкентдаги намойишларда қатнашди. Солдатлар қўзғолонининг шоҳиди бўлди. Кўплар қатори полиция таъқибига учраб, яширинишга ва Бухорога қочишга мажбур бўлди. Амир Бухоросида у вақтини бекор ўтказмай мадрасада ўқиди. Сўнг яна Тошкентга қайтиб тараққийпарвар доктор Слониммнинг касалхонасида ишчи бўлиб сувоқчилик касбини давом эттирди. Кейин эса рус дўстлари ёрдамида рус-тузем мактабида ўқитувчиликка жойлашди. Полиция бу ерда ҳам уни тинч қўймади. Бир неча бор уйида тинтув ўтказди.

Маъмурлар уни сиёсий ишончсизликда айблаб ишдан бўшатишди. Ўша йили халқ мардикорга боришдан бош тортиб қўзғолон кўтарди. У дўстлари Мирзааҳмад Мирҳодиев, Очил Бобожонов каби ишчилар билан бир қаторда полиция маҳкамасига ҳужумда қатнашди.

1916 йилги миллий-озодлик қўзғолони шафқатсизларча бостирилгач у дўстлари каби яширин ҳолатга ўтиб чекка районларда иш олиб борди. Подшо ағдарилиб ҳуррият эълон қилингач, Тошкентга қайтди. Рус большевиклари Александр Першин, Николай Шумилов топшириғи билан Очил Бобожонов, акаси Акбархўжа билан ҳамкорликда ўзбек ишчиларининг касаба союзларини ташкил қилди. «Иморатчи усталар жамияти» деб номланган бу союзга мингга яқин ишчи бирлашди. «Иморатчи усталар жамияти» раислигига уни, котиблигига акаси Акбархўжани сайлашди.

У 1917 йилда Александров боғида рус ва ўзбек ишчиларининг улкан сиёсий бирдамлик намойиши ва митингда большевиклар тарафида курашди. Худди ўша куни кечқурун 12 сентябрда ишчи ва солдат депутатлари Совети жойлашган бино — «Ҳуррият уйи»да Революцион комитет большевиклар таклифи билан ҳокимиятни қўлга олиш ва Вақтли ҳукумат амалдорлари — Турккомитет аъзоларини ишдан четлатиш ҳақида қарор қабул қилди. Тошкентда ҳокимият ишчи ва солдат депутатлари Совети ижроия комитети қўлига ўтди. Эртасига у «Иморатчи усталар жамияти» аъзолари билан Шайхонтоҳур мачитида митинг уюштирди. Ўн мингдан ортиқ киши тўпланди. Большевик Цвилинг уларга кеча «Ҳуррият уйи»да қабул қилинган қарорни гапириб Тошкент Советини қўллаб-қувватлашлари зарурлигини гапирди. Митингда кўп кишилар сўзга чиқишди. Очликка қарши кураш, миллий тенгсизликни йўқотиш ва бойлар ихтиёридаги озиқ-овқатларни мусодара қилиш зарурлигини таъкидлашди.

Эски шаҳар меҳнаткашлари Тошкент Совети, Ревком ва большевиклар фракциясига тўла ишонч билдирувчи резолюцияни якдиллик билан қабул этишди.

Шу тариқа 1917 йил 13 сентябрда тарихий 12 кун — яъни шунча давом этган ишчи ва солдатлар ҳокимияти бошланди. Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони генерал Черкес ўрнига революционер офицер Перфильев, Тошкент ҳарбий коменданти подполковник Отаев ўрнига большевик офицер Гриневич тайинланди. Вақтли ҳукуматнинг тарафидаги амалдорлар ва ҳарбий бошлиқлар ишдан бўшатилди. Ҳокимиятни Тошсовет ижроия комитети қўлига ўтганлиги муносабати билан Қўқон, Янги Бухоро, Каттақўрғон, Скобелев, Авлиё ота ишчи ва солдатларидан табриклар келди. Самарқанд, Андижон ва Кушкадаги ҳарбий гарнизонлар Тошкент большевикларини қўллаб-қувватладилар.

Туркистон ўлкасида вужудга келган мураккаб вазият ҳокимиятни қўлга олган Революцион комитет, Тошсовет ижроия комитетидан кескин чоралар кўришни талаб қилар эди. Аммо Ревком ва ижроия комитет составида кўпчиликни ташкил этган сўл эсерлар ва меньшевик — «интернационалистлар»нинг муросасозлиги — келишувчанликлари ҳамда иккиланувчанликлари туфайли большевиклар илгари сурган фавқулодда зарур чораларни амалга оширишга тўсқинлик қилишди. Улар контрреволюция уяси — Ўлка Советининг Скобелевга кўчиб ўтишига йўл қўйишди. Туркистон Комитети фаолиятини чеклашга оид тадбирлар кўрилмади. Почта ва телеграф ҳам муваққат ҳукуматнинг Туркистон комитети ихтиёрида қолаверди. Натижада ўлка Совети ва Туркистон комитети Тошсоветга қарши фаолиятини кучайтириш имкониятига эга бўлди. Сўл эсерлар ва меньшевиклар Тошкент большевикларининг бутун ҳокимиятни тўла равишда Тошсовет ижроия комитети қўлида жамлаш ҳақидаги таклифини амалга оширишга йўл қўймади.

Гарчанд бу ҳокимият 12 кун яшаган бўлса ҳам у омма ўртасида большевиклар обрўйини оширди ва ўлкада Октябрь қуролли қўзғолони ғалабасига замин ҳозирлади. Ҳа, шундай! У ва унинг дўстлари доҳий кўрсатмаларини бажариб октябрь қуролли қўзғолонида синфий биродарлари рус ишчилари сафида курашишди. Биргаликда социалистик революция ғалабалари самарасини ҳимоя қилишди. Эндиликда эса доҳий планини — социализм қуриш планини бажаришга киришишган.

— Коммунизм — бу Совет ҳокимияти плюс бутун мамлакатни электрлаштириш...— Ленин сўзлари съезд делегатларининг гулдурос қарсакларига кўмилди. Съезд делегатлари Совет ҳукуматининг фаолиятини якдиллик билан маъқуллаб, мамлакатни электрлаштиришнинг ленинча плани — ГОЭЛРОни қабул қилишди. Съезд деҳқон хўжаликларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш тадбирлари ҳақида қонун лойиҳасини ҳам қабул қилди. Унинг асосий қоидалари Ленин иштирокида қизғин муҳокама қилинди. Съездда у, оддий ишчи, сувоқчи фарзанди Султонхўжа Қосимхўжаев Советларнинг VIII чақириқ Умумроссия Марказий Ижроия Комитетининг аъзоси қилиб сайланди.

Йиллар ўтди. У 1922 йилда Туркистон АССР Миллий ишлар Халқ Комиссаридек юксак лавозимга тайинланди. Кейин ЎзССР Советларининг I съездида, 1925 йил февралида уни Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитети раиси ўринбосарлигига сайлашди. Султонхўжа Қосимхўжаев республика биринчи президенти Йўлдош Охунбобоевнинг ўринбосари сифатида, республика оқсоқоли Йўлдош ота қатори эл муҳаббатига сазовор бўлди. У яна кўп масъул вазифаларда ишлади. Умрининг охиригача Ленин ғояларини амалга ошириш йўлида катта хизмат кўрсатди. 1954 йилда Тошкент кўчаларидан бири унинг номига қўйилиб, унинг кўксини Ленин ордени безайди. Саксон йиллик таваллуди тантанали нишонланади.

Султонхўжа Қосимхўжаев фарзандлари, невараларини ҳам Ленин ишига, партия ишига садоқат руҳида тарбиялади. Улар ҳам уч инқилоб жангчиси коммунист боболари номига яраша иш тутишмоқда.

Султонхўжа Қосимхўжаев (1874—1961) ҳаёти ва фаолиятида ўзбек халқининг инқилоб учун, Ленин ғоялари учун босиб ўтган шарафли йўли ёрқин мужассамдир. Учинг мангу бош қўйган Форобий кўчасидаги қабри халқимизнинг муқаддас ва табаррук зиёратгоҳидир.

Ундан турфа гуллар, гулчамбарлар аримасин!

Ҳ. СОДИҚОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲАМОН ЎЗГАРИШ ЙЎҚ»

«Паркент тонги» газетаси ижодий коллективи чорвачилик мавзуини ёритишга юзаки муносабатда бўлаётганлиги, бу соҳадаги муҳим муаммолар очиб берилмаётганлиги, илғор тажрибаларни пропаганда қилишда камчиликларга йўл қўйилаётганлиги «Тошкент ҳақиқати» газетасида ўтган йил охирларида босилган матбуот обзорида қаттиқ танқид қилинган эди. Ҳўш, шундан кейин газетада бирор ўзгариш сезилдими? Афсуски, йўқ. Газета 4 апрель сонида босилган юқоридаги сарлавҳали матбуот обзорида яна ўша мавзуга қайтди.

Матбуот обзори юзасидан район партия комитети юборган жавобда айтилишича, мақола газета редакцияси ижодий коллективининг район партия комитети секретари М. А. Акромов иштирокида ўтказилган йиғилишида кенг муҳокама қилинган. Йиғилишда газета саҳифаларида чорвачиликка оид материаллар жиддий нуқсон ва камчиликлар билан чиқаётганлиги, улар мазмунан саёз, таъсирчан эмаслиги кўрсатиб ўтилади ва уларни бартараф этиш чоралари белгиланади. «Чорвадор» саҳифаси янгидан тикланиб, жамоатчилик асосида ишлайдиган редколлегия тузилди. Газета редактори М. Тоировга ўз ишига совуққонлик билан қараганлиги кўрсатиб ўтилди, қишлоқ хўжалиги бўлими мудири Н. Аҳроров огоҳлантирилди.

«АВТОБУСЛАР ТЎХТАБ ЎТСИН»

Юқоридаги сарлавҳали мақолада шаҳарлараро қатнайдиган автобуслар «Ақча» пунктида тўхтамаслиги кўрсатиб ўтилган эди.

Пассажирлар ташиш область ишлаб чиқариш автотрести бошлиғининг ўринбосари Т. Мирзабоевдан олинган жавобда айтилишича, шаҳарлараро қатнайдиган автобуслар айрим ҳолларда «Ақча»да тўхтамай ўтаётганлиги текширишда тасдиқланди. Белгиланган тартиб бўйича шаҳарлараро қатнайдиган автобуслар бўш ўрин бўлган тақдирдагина тўхтаб йўловчи олади. «Ақча» пунктидан ўтадиган Оҳангарон — Ангрен маршрутида қатновчи ҳайдовчилар билан инструктаж ўтказилди. Трест янги автобуслар олиши билан Оҳангарон — Нуробод маршрутини Ангрен шаҳригача узайтиришни кўзда тутмоқда. Маршрутга 3 та автобус ажратилади. Натижада Ақча пунктининг аҳолиси Ангрен ва Оҳангарон шаҳарларига бемалол бориб келиш имкониятига эга бўлади.

«КЎЧА НОМИГА ЯРАШМАЙДИ»

Киров районпишчеторгининг Уста Ширин кўчасига жойлашган 48-магазинида спиртли ичимликлар сотилаётганлиги юқоридаги сарлавҳали мақолада танқид қилинган эди.

Киров районпишчеторгининг директори А. Исломовдан олинган жавобда айтилишича, магазинда спиртли ичимликлар сотиш таъқиқланган.

● МУҲАББАТ Қурбонова «Ўзбитпластик» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба заводида кўп йиллардан бери фидокорона ишлаб келмоқда. У ишлайдиган қуйиш цехи корхонанинг илғор коллективларидан ҳисобланади. Цехнинг пешқадамлар сафида боришига М. Қурбонова ҳам муносиб ҳисса қўшяпти.

А. Зуфаров фотоси.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

МЕНДАН КЕТГУНЧА...

Икки йилдирки, идорамиз холодильниги ремонттталаб, 1984 йил холодильник ишдан чиққач «Техсложбитприбор» бирлашмасининг Калинин район маиший хизмат уйи қошидаги филиалига мурожаат қилдик. У ердан мастер келиб холодильникни кўриб кетди.

«Техсложбитприбор»нинг филиалига 97 сўм 80 тийин пул ўтказганимиздан сўнг холодильникни ремонт қилишди. Лекин ремонт мендан кетгунча, эгасига етгунча зайлида бажарилган эди. Бир ой ўтмай холодильнигимиз яна айниди. Маиший хизмат уйига қатнайвериб чарчадик. Устахона ходимлари эса «тузатиб берамиз» деб ваъда беришдан чарчашмаяпти.

Ҳўш, бизга қуруқ ваъданинг нима кераги бор?

Н. ТЎЛАГАНОВ,
Калинин район газлаштириш идорасининг катта мастери.

ТУРДОШ КАСБЛАРНИ ЎРГАНМОҚДА

ЧИРЧИҚ трансформатор заводининг илғор ишчиси Дилбар Аҳмедова ускуна созловчиси ихтисосини олиш учун имтихон топшириб, социалистик мажбуриятларининг энг муҳим бандини муддатидан илгари бажарди. В. Охватов бригадасидаги бошқа ишчилар ҳам Дилбардан ибрат олиб, турдош касбларни ўргандилар. Бу бригада паст вольтли трансформаторлар цехида ягона наряд асосида ишламоқда. Дилбарнинг ўзи, агар зарур бўлиб қолса, кранчининг юмушини ҳам бажара олади.

КПСС XXVII съезди очилиши арафасида Д. Аҳмедова беш йиллик топшириқни уч ярим йилда бажариш мажбуриятини олган эди. Ёшларнинг мураббийси бўлган бу илғор ишчи ўз тажрибасини навқирон ҳамкасблари билан баҳам кўрмоқда.

(ЎзТАГ).

СУВ—ЗАР, СУВЧИ—ЗАРГАР

Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхозда ғўзаларни суғориш ва парвариш қилиш тажрибасидан

КОЛХОЗНИНГ пахта майдонлари нотекис қияликлардан иборат. Шунга қарамай, хўжалик деҳқонлари йилдан йилга ҳосилдорликни ошириб бораяптилар. Ўтган йили улар 850 гектар майдонга чигит экиб, 3046 тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этишган эди. Гектаридан 36 центнердан қимматбаҳо хомашё олинди. Пахтачиликда маълум из қолдирган уста, донгдор деҳқонлар хўжаликдан кўп чиққан. Ана шулардан бири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофоти лауреати, республикада хизмат кўрсатган селекционер Назарали Ниёзовдир.

Назарали ота 30-йилларда биринчи бўлиб кўпчилик «ҳосил битмайди» дея шубҳа билан қараган қия ерларни омочда ҳайдаб, кетмонда жўяк олиб, қўлда чигит экқан. Ўзи ғўзаларга сув қўйиб озиқлантирган. Мўл ҳосил етиштирган. Ота умрининг сўнгги кунларигача сувчилардан шогирдлар, издошлар тайёрлади.

Яқинда мухбиримиз ана шу колхозда бўлиб, Назарали Ниёзов издошлари билан учрашди. Улар билан қия ерлардаги ғўзаларни қандай суғориш, парвариш қилиш хусусида суҳбатлашди.

УСТОЗ ЎГИТИГА АМАЛ ҚИЛИБ

М. АББОСОВ,
5-бригада сувчиси:

—ЕРНИНГ яхши-ёмони бўлмайди. Текиси ҳам, қияси ҳам ер. Ундан мўл ҳосил ундириш деҳқоннинг тадбиркорлигига боғлиқ. Мана, мен 40 йилдан буён сувчилик қиламан. Бригадамизнинг майдонлари нотекисликлардан иборат. Қия ерларда деҳқончилик қилганда ғўзани суғориш, озиқлантириш, парвариш қилишда ер шароитини ҳам ҳисобга олган ҳолда ишни пухта, ўйлаб ташкил этиш керак. Назарали отада бир одат бор эди. Аввал ўқариқни сувга тўлдириб олиб, барча эгатларга бир меъёрда чим билан тараб чиқар эдилар. Сўнг сув очардилар. Мен ва шогирдларим ана шу усулда иш юритаяпмиз. Аввал, жўякларга сув тараб, эгат бошларини мустаҳкамлаб оламиз-да, кейин сув қўямиз. Қия карталар сувчидан сергакликни талаб қилади. Баъзи ҳолларда эгатлар ҳам бир-биридан ўта қиялиги билан фарқ қилади. Сув сал меъёрдан кўп бўлдими, қўшни эгатга уриб кетиб қолади. Натижада, бошқа қатор ғўзаларигина эмас, ҳатто сув оқаётган эгатдаги ғўзалар ҳам гарчи шу қатордан обиҳаёт оқаётган бўлишига қарамасдан чанқаганича қолаверади. Чунки, иккала эгатдаги сув қўшилганидан сўнг оқими тезлашиб пастликка томон тупроқни захлатмасдан ювиб кетади. Ана шундай ҳолларга йўл қўймаслик учун сувчи кечаю-кундуз иш жойида назоратчи бўлиши керак. Бундай вазият, айниқса, бизнинг бригадада тез-тез содир бўлиб туради. Чунки, биз ариқдан оқиб келаётган сувни ололмаймиз. Ҳар йили пахта майдонларимизни биринчи, 3-, 4-бригадаларнинг карталаридан чиққан оқова сувлардан фойдаланиб суғорамиз. Ҳар уччала бригада ғўзаларини баравар суғормайди. Бири олдин, иккинчиси кейин. Шунинг учун бизга келаётган сув меъёри тез-тез ўзгариб туради. Кўп ҳолларда ўқариқлар, жўяклар лойқа билан тўлиб қолади. Кунига 1—2 маротаба сув йўлларини очиб туришга тўғри келади.

Мен ўзимга бириктирилган карталарни ҳажмига қараб иккига бўлиб, бир қисмига баравар сув тарайман. Ҳар куни 1,5—2 гектардаги ғўзалар қониб сув ичади. Сув қуйишда ер шароитини ҳисобга олиш керак, деган эдим юқорида. Мана шунга яна бир мисол. Бригадамизнинг ер майдони турлича. Баъзи карталар шўр, қумоқ ҳам қумлоқлик хусусиятига эга. Қумлоқ жойларга сувни кўпроқ тараш лозим. Негаки, сув тез ерга шимилиб кетади, юриши қийин бўлади. Қумоқ жойга етиши билан сувни озайтириш керак. Бунда ерга сингиш кам бўлади. Акс ҳолда сув тупроқни захлатмай югуриб кетиши ҳеч гап эмас. Шўр ерларда сувни яна ҳам секин юргизган маъқул.

Тик қия жойлардаги ғўзаларни суғоришни шу даражада ташкил этиш керакки, сув ўз захидан кейин юрсин. Ана шунда бу майдондаги ниҳоллар кўнгилдагидек сув ичади. Қаторлардан сув қандай оқаётганини картанинг боши, ўртаси, айниқса этагидан кузатишнинг самараси катта. Эгатнинг қуйи қисмидан кузатган сувчи қайси қаторда сувнинг қандай самара бераётганини яққол кўради. Шунга қараб, сув меъёрини ўзгартириб туради. Ана шу тахлитда иш юритганда яхлит бир пайкал кутилганидек сувдан чиқади. Бир вақтда етилади, культивацияга тайёр бўлади. Ҳозирда Жўра Бойсаитов, Малик Кўчқоров сингари ёшлар қия пахтазорларга сув қўйиш сирларини қунт билан ўрганишаяпти.

ҲАММАСИ ТАДБИРКОРЛИККА БОҒЛИҚ

А. ЭГАМНАЗАРОВ,
4-бригада сувчиси:

—СУВ—ЗАР, сувчи—заргар. Дарҳақиқат, шундай. Заргар ўзи ясаётган буюмга қанчалик ишлов берса, нархи шунга яраша ошаверади. Сувчи меҳнатини бекорга заргарга қиёслаётганим йўқ. У тадбиркорлик билан иш юритса, механизатор билан доим муносабатда бўлса, пайкал ичидаги бўлаётган ўзгаришлардан бир-бирларини хабардор қилиб турişса, гектаридан олинаётган ҳосилдорлик тобора ошаверади. Механизатор сувчи меҳнатини юзага чиқаради. У ҳар бир эгат устидан бевосита ўтади. Картанинг қаеридаги ғўзалар авжи яхшимаслиги, сувга қонмаган ёки чанқаганлигини бошқалардан кўра олдинроқ пайқайди. Буни у дарҳол сувчига айтиши керак. Сувчи бригада аъзолари билан маслаҳатлашиб, шароитга қараб бирон чорасини топади. Ёинки, навбатдаги сув қўйишда шу жойни алоҳида инобатга олади. Яна бир масала. Сувчи ҳам ўз ўрнида картани бир текис қондирса қатор оралари етилиши билан механизаторни огоҳлантирса, ниҳоллар вақтида культивация қилинади. Авжи тезлашади. Тупроқ майин бўлиб, нам узоқ сақланади. Акс ҳолда, кесак кўчиб ғўзаларга шикаст етказиши турган гап. Ўтган йили ана шу нарса бригадамиз аъзоларининг эътиборидан четда қолди. Планни бажардик, гектаридан 31 центнердан ҳосил етиштиришга эришдик. Аммо, 5-бригада сингари мўл ҳосил ололмадик. Ишчи кучи уларникидан кўп, ерларимиз қулоқнинг бошида. 5-бригада ерлари бизнинг карталардаги оқоваларидан сув ичади. Шундай бўлишига қарамасдан улар ҳар гектаридан бизга қараганда 8 центнердан кўп пахта етиштиришди. Бригадамизда ўтган йили сув сероб бўлишига қарамай, суғориш пайтида баъзи пайкаллар ўртасидаги, этагидаги кўчатлар қонмади. Икки-уч марта чанқатиб қўйилди. Натижада ғўза гули тўкилди. Бунинг устига агротехника тадбирлари вақтида ўтказилмади.

Бу йил иш услубини ўзгартирдик. 82 гектар майдонга чигит экиб, ундириб олдик. Шу кунларда гектарларнинг тўлиқ, кўчатларнинг бут бўлиши учун зарур тадбирлар амалга оширилаяпти. Бригадага тажрибали механизатор Фахриддин Умаралиев бириктирилди. Ҳозир ғўзалар биринчи культивациядан чиқарилди. Авжи ёмон эмас. 30 йилдан буён ана шу бригадага сувчилик қиламан. Тўплаган тажрибам шуни кўрсатдики, ўта қия майдонларни суғорганда ҳар 50—60 метрда ўқариқ олишнинг самараси яхши бўларкан. Ўқариқ ўрнидаги кўчатларни унинг икки ёнига экиш керак. Ғўза қониб сув ичса бир тупдан икки туп ҳосилини олиш мумкин. Яна бир бошқа йўли: нишаби паст майдонлардаги жўякларнинг у ер-бу ерига кесак ташлаб қўйилади. Бунда сув то кесакка етгунча оралиқдаги масофанинг учдан икки қисмини захлатади. Тўсиққа бориб етгач, маълум муддат тўхтайди. Ўша атроф қониб сув ичади.

Кесакдан ошган сув чопқиллаб кетиб қолмайди, чунки, майин, қуруқ тупроқ дарҳол уни ўзига шимиб олади.

Текис майдонлардаги ниҳолларни ҳамиша, айниқса, шоналаш пайти суғорганда ҳеч қачон сувга урдирмаслик, қўллатмаслик лозим. Сувчининг қай даражадаги заргарлиги ана шу вақтда маълум бўлади. Сув урган ғўза шона ташлайди, гули тўкилади, ҳосилдорлик пасаяди.

АЛОҚА МУСТАҲКАМЛАНСИН

М. АҲМЕДОВ,
2-бригада механизатори:

— БРИГАДАМИЗДА ўтган йили ғўза парваришида йўл қўйилган камчиликларни такрорламаслик учун қатор тадбирлар амалга оширилди. Олдинги йилларда ҳосили йиғиштириб олинган майдонларни шудгорлаш тўғри келган механизатор зиммасига топширилаверар эди. У ер шароити билан яхши таниш эмас, шунинг учун ўз билганича ишларди. 1986 йилда бунга чек қўйилди. Мен ўзим меҳнат қилаётган бригада майдонларининг ҳолатини беш қўлдек биламан. Шунинг учун ер ҳайдашдан тортиб то ҳосил теримигача бўлган ҳамма ишларни ўзим амалга ошираман. Самараси кўнгилдагидек бўлмоқда.

Бу йил бригадамиз аъзолари 78 гектар майдонда деҳқончилик қилишаяпти. Гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтаришга сўз беришган. Ҳозирда тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш учун кураш авж олган. Барча майдонларда биринчи культивация ва озиқлантириш ниҳоясига етди. Гектарига 150 килограммдан аммиак, 50 килограммдан аммофос берилди. Тракторга РОР мосламаси ўрнатилган. Қатқалоқни оҳиста юмшатади, кесак кўчишига йўл қўймайди. Бу йил кўклам совуқ келди. Ғўзаларнинг авж олишига ҳароратнинг пастлиги ҳалақит бераяпти. Тупроқ кўнгилдагидек қизимаяпти. Бригадамиз аъзолари маслаҳатлашиб ҳар гектарига 1 тоннадан чириган маҳаллий ўғитни калий билан аралаштириб солишга ҳаракат қиляпмиз. Гўнг ерни қизитади. Калий эса ниҳолларнинг тез чанқашига йўл қўймайди. Тупроқ юмшоқ туради. Ғўза бақувват, соғлом бўлиб ўсади.

Механизатор — сувчи бригаданинг юраги, ғўзаларга ҳаёт бахш этувчи куч ҳисобланади. Ҳосил тақдири шулар қўлида. Деҳқонлар орасида «дала дарвозаси» деган гап бор. Бунинг маъноси шуки, чигит экиш пайтида трактор картанинг қайси бурчагидан кирган бўлса культивация ва эгат олиш даврида ҳам доимо ана шу жойдан кириши ва ўша қаторлардан юриши лозим. Шунда дала бошидан ортга қайтган трактор экиш мавсумидаги изига тушади. Кўчатларни босмайди. Бригадамиз майдонлари қия, тик қия ерларда жойлашган. Бу ерлардаги ғўзаларни суғориш, ишлов бериш сувчи ва механизатордан алоҳида маҳорат талаб этади. Ернинг сири ва тилини билган деҳқонгина бу жойлардан мўл ҳосил олиши мумкин. Сувчи картадаги ғўзаларни текис қондириб суғорса, қатор оралари бир вақтда етилади. Культивация сифатли ўтади. Ғўза илдизи нам излаб чуқур кета бошлайди. Культивация ишчи органларига бегона ўтларни кесувчи пичоқлар ўрнатганмиз. Бегона ўт ғўза озуқасига, сувига шерик бўлади. Қайси картада бундай ўтлар кўп бўлса, ўша жойларда кесак кўчиши рўй беради. Ниҳолга яқин жойдан кесак кўчдими, у ғўзани шикастлайди. Иккинчидан, кўчат илдизига ҳаво кириб ҳолсизланади. Айниқса, шоналаш, гуллаш пайтида шундай вазиятнинг рўй беришига йўл қўймаслик керак. Бунинг учун аввало, сувчи сергак бўлиши, майдон етилиши биланоқ механизаторни огоҳлантириши лозим. Иш ана шу усулда ташкил этилсагина кузда кўнгилдагидек ҳосил олиш мумкин.

Суҳбатни И. ТОШЕВ ёзиб олди.

САРСОНЛИК-САРГАРДОНЛИКДА...

АТМОСФЕРА ҲАВОСИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ИНСПЕКЦИЯСИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ ДАВЛАТ АВТОМОБИЛЬ ИНСПЕКЦИЯСИ БОШҚАРМАСИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

«Ҳурматли редакция! Мен бир масала бўйича сизлардан маслаҳат сўрамоқчиман. Яқинда Ленин проспектида ГАИ инспектори мени тўхтатиб, аллақандай аппарат билан двигателдан чиқаётган газнинг заҳарлилик даражасини ўлчаб кўрди. Карбюраторимнинг обороти яхши регулировка қилинмагани учун «холостой»да ўчиб қолаверди, инспектор «газни босинг» деди. Газ педалини босганимда аппаратдаги стрелка юқорига силжиди. «Номерни ечинг, машинангиз бузуқ», деди милиция лейтенанти Д. Зайниддинов. Шундан сўнг саргардонлик бошланди: шаҳардаги автомобилларга техника хизмати кўрсатадиган бешта станцияга бордим, лекин ҳеч бирида тутуннинг заҳарлилик даражасини аниқлайдиган аппарат ё йўқ ёки бор бўлса ҳам ишламайди. Мен энди нима қилишим керак.

А. АЛИМОВ, инженер».

—ХАТ авторининг эътирозида жон бор, — деди Ўзбекистон Ички ишлар министрлиги Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси бошлиғининг ўринбосари М. Обутов, — бундай шикоятлар бизга ҳам кўп келаяпти. Гап шундаки, Тошкент шаҳри ва областдаги автомобилларга техника хизмати кўрсатиш станцияларида карбюраторларни созлаш, регулировка қилиш яхши йўлга қўйилмаган. Бу ҳақда тегишли ташкилотларга хатлар ёзавериб чарчадик, ўзгариш эса бўлмаяпти...

Бу муаммо редакцияга ҳам «бегона» эмас: ўтган йили газетамизнинг 26 февраль сонида «Ҳаво беғубор ва мусаффо бўлсин» сарлавҳали рейд материали эълон қилинган, бу мақолага «Ташавтотехобслуживание» бирлашмасининг бош директори В. Г. Фомин «Тадбирлар белгиланди, камчиликлар тугатилди, ҳамма станциялар заҳарлиликни ўлчайдиган аппаратлар билан таъминланди» деб жавоб йўллаган эди.

Орадан бир йилдан ортиқ вақт ўтди, бу давр ичида аҳвол, албатта, янада яхшиланиши керак эди.

Ўтказилган қўшма рейд эса бунинг аксини — автомобилларга техника хизмати кўрсатиш станцияларининг кўпида диагностика постлари ташландиқ ҳолатга келиб қолганини кўрсатди.

Биз ўзимизни «машинасининг номерини ГАИ инспектори ечиб олган» киши тасаввур қилиб йўлга тушдик. Мақсад-станцияда карбюраторни регулировка қилдириб, двигателдан чиқаётган газнинг заҳарлилик даражасини текшириб, сўнг ГАИга бориб номерни олиш. Марказга яқинроқ деб Энгельс кўчасидаги 2-станцияга кирдик.

— Карбюраторнинг созлигини текшириб бера оласизми?

— Йўқ, — деди станция директори Талъат Зуфаров мақсадни тушуниб, — «Элкон» аппаратимиз ўтган йил ноябридан бери Бош станцияда ремонтда ётибди.

Ўша ноябрда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш Давлат инспекцияси бу ерда текшириш ўтказиб, камчиликларни тезда бартараф этиш тўғрисида акт ёзиб ташлаб кетган эди. Директор камчиликларни тугатиш у ёқда турсин, бедарак йўқолган актнинг ўзини ҳам топиб беролмади. Акт бош инженер М. Мирбобоевда эмиш, у «икки кундан бери йўқ, касал шекилли» эмиш. Шаҳар марказидаги энг йирик станциялардан бирида аҳвол мана шундай эди.

Ундан сал юқорироқдаги 18-станция янги, унинг қўшимча бинолари қурилиши давом этмоқда. Бу ерга яқинда «Инфралит» аппарати ўрнатилибди, бироқ... унда ишлайдиган слесарь Шуҳрат Қулмуҳамедов ишни ҳали яхши ўзлаштириб ололмабди. У рейд аъзоси бўлган мутахассиснинг энг оддий саволларига ҳам жавоб беришга қийналди.

— Бу аппаратни ишлатишни қаерда ўргангансиз?

— Ҳеч қаерда, — деди Шуҳрат, — кўчада ишлаётган ГАИ ходимларидан сўраб олаяпман...

— Бу аппаратда ишлайдиганлар учун курс ташкил этилганда бизда аппарат йўқлиги учун ҳеч кимни ўқитмагандик, — дейди директор С. Винокурь «ҳижолат» бўлиб...

Демак, биз шахсий автомобилимиз карбюраторини бу ерда ҳам ГАИ талаби даражасида созлай олмаймиз. Чимкент тракти бўйлаб 4—5 километргина нарида 15-устахона жойлашган, ўшанга йўл олдик. Вақт эса кетяпти — икки соатдан бери йўлдамиз.

— «Инфралит», «Элкон» дейсизларми? — таажжубланди устахона директори Қобил Зокиров, — унақа нарсани эшитганмизу, лекин ҳали бу ерга олиб келиш насиб этмади. Отлиққа йўқ нарса биз пиёдаларга қайдан тегсин — бу ер қишлоқ бўлса...

Тошкент халқа йўли орқали бир неча километр масофа босиб, Луначарскоедаги 5-станцияга келдик. Дарвозанинг тепасига «Диагностика участкаси» деб катта қилиб ёзиб қўйилибди. Хайрият-ей! Ана энди ишимиз битади!

Йўқ, чучварани хом санабмиз: дарвоза пешонасидаги бир варақ қоғозга «Асбобнинг носозлиги туфайли диагностика участкаси ишламайди» деб ёзиб қўйилибди. Ёзувнинг сиёҳи қуримаганига қараганда, станция раҳбарлари «аламзада уч клиент «Инфралит» қидириб юрибди, хатга тушмаслик чораларини кўринглар» деган хабарни эшитганга ўхшайди. Телефон хўп яхши нарса-да: узоғингни яқин, оғирингни енгил қилади. Бу шубҳамиз тасдиқланди. Диагностика участкаси нега қулфлигини сўраганимизда директор Наби Жўраев ва бош инженер Александр Виннов бир овоздан «электр йўқ» дейишди.

— Участкада регулировка аппаратида бошқа ишлар электрсиз бажариладику. Нега биратўла қулфлаб қўйдинглар?

— У ишларни бажарадиган слесарь соат 12 дан ишлайди.

— Соат 8 да келган мижоз уни 4 соат кутиши керакми?

— ...

Халқа йўл бўйлаб бир неча ўн километр масофани ўтиб Қўйлиқдаги 6-станцияга етиб келдик. Эрталабдан сарсонмиз, бу ерга келганимизда тушки танаффус бошланибди. Соат 12.30. «Обед» соат 13 гача. Ишчилар ҳам, раҳбарлар ҳам йўқ. Начора, кутдик. Соат 13 дан ўтгач «Диагностика пости»да бир-икки ишчи пайдо бўлди. Уларга мурожаат қилсак, «биз билмаймиз, бу ерда ишлайдиган слесарь Женя Алексеев бугун кўринмади» дейишди. Директорни кутдик. У — Руҳилла Аббосов соат 13.30 да машинадан тушди. Ўзимизни таништирдик.

— Сизларда тушки танаффус бир ярим соатми?

— Йўқ, ўн иккидан биргача, — деди директор.

— Сиз энди келяпсизку?

— Йўқ, мен шу ерда эдим.

— Биз ҳам ўн икки яримдан бери шу ерда сизни кутяпмиз.

— Кечирасизлар... иш кўпайиб кетиб, обедга кечроқ кетган эдим...

Р. Аббосов кейин ҳам ёлғон гапиришдан тийилмади: диагностика постидаги слесарни «Инфралит»ни тузатиш учун Бош станцияга кетган, деди.

— «Элкон» ишлар эканку, «Инфралит»ни олиб кетиш нимага зарур бўлиб қолди? Биз ҳозир Бош станцияга борамиз.

— Биласизми, — деди у сира тутилмай, — уни военкоматга чақиришган эди...

Қайси бирига ишонайлик? Гапнинг очиғи, қайси бирига ишонишни директорнинг ўзи ҳам билмасди. Ҳа, муҳим участкадаги ишчи йўқ, участка эрталабдан тушгача ишламаяпти, лекин директор бундан бехабар. Участкага кирган-чиққан машиналар қайд қилинадиган журнал ҳам йўқ. «Бор эди» дейишди-ю, уни сира топишолмади. Интизом шу даражада! Ахир, директорнинг ўзи интизомсиз бўлганидан кейин бошқалар нималар қилмасин. Балиқ бошидан, деб шуни айтсалар керак-да...

Кўряпсизки, бу ерда ҳам ишимиз битмади.

Эрталабдан бери Тошкентнинг ичи-ю ташқарисини айланиб, эллик километрдан ортиқ йўл босиб, иссиқда ҳолдан тойиб, асаблар таранг тортилиб, автовокзал ёнидаги Бош станцияга кириб келдик.

Хайрият, Бош станцияда диагностика пости ҳам, двигатель тутунининг заҳарлилик даражасини ўлчайдиган аппаратлар ҳам ишлаб турибди. Лекин, икки миллионлик шаҳар учун, бу шаҳарнинг ўзида ўнта станцияси бўлган «Ташавтотехобслуживание» (бош директор ўринбосари М. Валихўжаев, бош инженер Э. Шпигун) учун бу — туяни чўмичда суғоргандек гап.

Ҳали чиқмаган мақола учун зудлик билан редакцияга бош директор В. Фомин имзоси билан йўлланган жавобда бошқа қатор станцияларда бу аппаратлар ишлаб тургани айтилади. Бўлса бордир. Лекин рейд давомида биз «ишламаётган» жойларни танлаб олмадик, «ишлаётган» аппаратни эрталабдан-кечгача қидирдик-ку?

Ўша куни Бош станция фойесида «Ташавтотехобслуживание» бош директори В. Фомин билан суҳбатлашдик.

— Биз «Инфралит» ва бошқа шунақа аппаратларни «Ўзавтотехобслуживание» республика-саноат бирлашмаси орқали оламиз, — деди у, — уларга ҳар йили буюртма берамиз — бефойда. Бор аппаратларни ремонт қилиш ҳам жиддий муаммо — эҳтиёт қисм йўқ.

Техника назорати бўлимининг бошлиғи Қурбонбек Султонов ҳам «Инфралит» ва «Элкон» аппаратлари учун эҳтиёт қисм йўқлиги, карбюратор ва двигателнинг ремкомплектлари ниҳоятда оз ажратилиши ҳақида куйиниб гапирди.

Бўлса бордир. Лекин, баҳона-ю сабабларни рўкач қилиб диагностика ишини юқоридагича аянчли аҳволга ташлаб қўйиш мутлақо кечириб бўлмас ҳолдир.

Карбюраторни ҳамиша соз ҳолатда тутиш автокорхоналарга тежалган бензин эвазига катта иқтисодий самара келтириши ҳисобидан, автомобилларга техника хизмати кўрсатиш станцияларига эса карбюраторни текшириш ва регулировка қилишдан тушган хизмат ҳақи ҳисобидан «Инфралит»га сарфланган 1,5—2 минг сўм харажатни қоплайди. Энг муҳими — атроф-муҳитни зарарли газ билан заҳарлаш камайиб, инсон саломатлигига — ўзимизга зарар етказмасликдек бебаҳо «фойда»га эришамиз!..

Янги «Инфралит», «Элкон»лар сотиб олиш, уларни эҳтиёт қисм билан таъминлаш муаммосини «Ўзавтотехобслуживание» бирлашмаси бошлиғи ўртоқ А. Эшонхўжаев ҳал қиладими ёки бу республика Маиший хизмат кўрсатиш министри ўртоқ В. П. Куценконинг вазифасими — ҳайдовчиларни булар қизиқтирмайди. Уларга нормал ишлайдиган диагностика постлари керак, вассалом. Ҳозир эса қизиқ ҳолат амал қиляпти: кўчада кетаётган автомобилни тўхтатиб, газнинг заҳарини текшириб машинанинг давлат номерини ечиб олиш учун ГАИ ходимларида аппарат етарли, улар аниқлаган носозликни бартараф этиш учун эса станцияларда аппарат ўта «дефицит», йўқ ҳисоби. Ҳайдовчилар эса сарсон-саргардон!..

Н. ГИРЯНСКИЙ,
В. ЕРМАКОВ,
Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
рейд аъзолари.

ШАҲАР ҲАВОСИ МУСАФФО БЎЛСИН

Халқаро ҳаёт

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Ливия Араб Халқ Социалистик Жамаҳирияси революцион раҳбарлигининг аъзоси А. С. Желлуд билан учрашувлари, Совет-Ливия музокаралари тўғрисида хабар қилади. «Вашингтон пост» газетаси учрашувда Совет Иттифоқи Ливия революциясининг адолатли ишини, Ливия раҳбарларининг революция ғалабаларини ҳар қандай тажовузлардан ҳимоя қилиб қолишга азму қарор берганликларини қўллабқувватлашидан иборат ўзгармас позициясини тасдиқланганлигини қайд этиб ўтади. Болгариянинг «Работническо дело» газетаси ёзади: Американинг Ливияга қарши агрессияси империализм нима эканлигини бутун дунёга яна бир марта кўрсатди, деди М. С. Горбачев. «Янги жаҳонгирлик» доктринаси жаҳондаги бусиз ҳам кескин, қалтис вазиятни кучайтирмоқда.

АҚШнинг маънавий-сиёсий мағлубияти янги авантюраларга барҳам бермайди, шу боисдан империалистларнинг ҳужуми объектига айланиб қолиши мумкин бўлган давлатлардан ҳушёрлик, вазминлик, мудофаа қобилиятининг юксак даражада бўлиши талаб этилади. Суҳбатда, деб уқтиради «Нойес дойчланд» (ГДР) газетаси, Совет Иттифоқи узоқ муддатли асосда Ливия билан ўзаро манфаатли, тенг ҳуқуқли иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга, мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда унга кўмаклашишга тайёр эканлиги таъкидланди.

Турли мамлакатларнинг газеталари М. С. Горбачевнинг Британия парламенти аъзолари билан учрашувини ҳамон шарҳламоқдалар. Деҳлида чиқадиган «Таймс оф Индиа» газетаси Москва ядро қуролларини қисқартириш хусусида Буюк Британия билан икки томонлама музокаралар олиб боришга тайёр эканлигини ва бу соҳада янги ташаббусни олға сурганлигини таъкидлайди.

Польша газеталари ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусакнинг Польшага қилган дўстона амалий визити якунлари тўғрисида хабар беради. «Трибуна люду» газетаси Польша-Чехословакия музокаралари чоғида КПСС XXVII съезди СССРда ва бошқа қардош мамлакатларда социалистик қурилиш назарияси ҳамда практикасини ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга бўлганлиги таъкидланганлигини қайд этади.

Болгариянинг «Земеделско знаме» газетаси аграр партиялар вакилларининг Софияда бўлиб ўтган халқаро учрашуви якунларини шарҳлаб, унда ядро урушининг олдини олиш ва Ер юзида ҳаётни сақлаб қолиш манфаатлари йўлида уларнинг ҳаракат бирлиги муҳим эканлиги таъкидланганлигини ҳамда совет тинчлик ташаббуслари алоҳида аҳамиятга эга эканлиги кўрсатиб ўтилганлигини уқтиради.

Деҳлида чиқадиган «Ҳиндустан таймс» газетаси Американинг етакчи олимлари маъмуриятнинг «Самовий урушлар» олиб боришга ҳозирлик кўраётганига қарши чиқаётганликларини, чунки бу — Ерда ҳам, космосда ҳам қуролланиш пойгасини кучайтириши ва инсониятга хавф солишини таъкидлаб, маъмурият мутахассисларининг огоҳлантиришларини назар-писанд қилмай ўзининг хатарли программасини давом эттираётганлиги тўғрисида ёзади.

Марказий Европани химиявий қуролдан холи зонага айлантириш тўғрисида социалистик мамлакатларнинг амалий таклифларига жавобан, деб ёзади Франциянинг «Юманите» газетаси, Вашингтон ўзининг химиявий аслаҳахоналарини кўпайтиришни давом эттирмоқда. Ғарбий Европада Америка химиявий қуролларининг қўшимча равишда жойлаштирилиши уни АҚШнинг ажал хавфини солувчи режаларига тутқун қилиб қўйиши мумкин.

«Нью-Йорк таймс» газетаси Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашда қатнашган мамлакатлар экспертларининг Бернда тугаган кенгашида АҚШ якунловчи ҳужжат қабул этилишига тўсқинлик қилганлигига эътиборни қаратади.

«Вашингтон пост» газетаси Контадора группасига аъзо бўлган мамлакатлар Марказий Америкада битимга эришиш учун ҳаракат қилаётганликларини таъкидлайди.

(ТАСС, 28 май).

МХРП XIX съезди

УЛАН-БАТОР, 28 май. (ТАСС). Бугун бу ерда Монголия халқ революцион партиясининг навбатдаги, XIX съезди ўз ишини бошлади. Съезд ишида коммунистик ва ишчи партияларнинг 70 дан зиёд делегацияси, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси В. И. Воротников бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашмоқда.

МХРП Марказий Комитетининг Бош секретари Ж. Батмунх Марказий Комитетнинг съездга ҳисобот докладида ҳисобот давридаги иш якунларини чиқариш, яқин йилларга мўлжалланган ички ва ташқи сиёсий йўлни ишлаб чиқиш кераклигини таъкидлади. Совет коммунистларининг тажрибаси, деб таъкидлади у, биз учун илҳомбахш намуна бўлиб қолмоқда. Биз ҳаммамиз КПСС ўзининг XXVII съездида совет жамиятини ривожлантириш ва халқаро ҳаёт проблемаларига ленинчасига дадил, новаторларча ёндашганлигининг гувоҳи бўлдик. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев XXVII съездда КПСС Марказий Комитети номидан қилган Сиёсий доклад, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси ҳамда бошқа сиёсий ҳужжатлар янгича тарихий шароитларда марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантириш ва бойитишга қўшилган жуда катта ҳисса бўлди.

Съездда делегатлар ва меҳмонлар самимий кутиб олган В. И. Воротников нутқ сўзлади.

КПСС билан МХРПнинг бузилмас сиёсий иттифоқи ҳамкорликнинг йўналтирувчи кучи бўлиб, бу иттифоқ партияларимиз Марказий Комитетлари ўртасидаги алоқаларнинг самимийлиги, холислиги билан, ўзаро ишонч билан йўғрилгандир. Ўртоқ М. С. Горбачевнинг 1985 йил августида ва шу йилнинг март ойида ўртоқ Ж. Батмунх билан ўтказган учрашувлари якунлари совет—монгол дўстлигини муттасил мустаҳкамлаш йўли изчил эканлигини ишончли тарзда тасдиқлади.

МЕКСИКА АҲОЛИСИ

● НЬЮ-ЙОРК. Миллатлар ҳамжамиятининг қароргоҳида аҳолининг кўпайиши бўйича БМТ таъсис этган йиллик мукофотни топшириш маросими бўлиб ўтди. «Аҳоли кўпайиши муаммоларини ҳал этишга катта ҳисса қўшганлиги учун» бу йил ана шу мукофотга Мексика сазовор бўлди. Мексика аҳолиси асримиз бошида атиги 15 миллион кишидан иборат эди, 2000 йилда эса аҳоли юз миллион кишига етади, деди аҳоли ўсиши миллий кенгашининг директори Мануэль Диас. Мамлакатда шаҳарлар тез суръатлар билан ривожланиб бормоқда. Агар 1910 йилда шаҳарларда аҳолининг 30 проценти яшаган бўлса, ҳозир эса 70 проценти истиқомат қилмоқда. Мексика аҳолиси 80 миллион кишига яқинлашиб қолди.

(ТАСС, 28 май).

ЖАНА агентлигининг хабари

◆ ТРИПОЛИ. ЖАНА агентлигининг хабар беришича, социалистик мамлакатларнинг Ливиядаги дипломатик ваколатхоналари бошлиқлари сешанба куни Ливиянинг ташқи алоқалар халқ бюросига таклиф этилиб, уларнинг диққат-эътибори Исроил Американинг «Самовий урушлар» программасида иштирок этиш ҳақида шартномага имзо чекканлиги муносабати билан жамаҳирия жиддий ташвишланаётганлигига қаратилди. АҚШнинг «стратегик мудофаа ташаббуси» деб аталган программаси, деди учрашув чоғида халқ бюросининг вакили, араб мамлакатларига тўғридан-тўғри хавф солади, чунки Исроил араб мамлакатларига қарши Американинг космик воситаларидан фойдаланиш имкониятига эга бўлади.

(ТАСС).

● Ғарбий Германиянинг ўз ҳаётий манфаатлари учун, корхона эгаларининг ўзбошимчаликларига қарши кураш олиб бораётган кўпмиллионли ишчилар ва хизматчилар армияси ГФР ҳукуматининг меҳнаткашларнинг иш ташлаш ҳуқуқларидан маҳрум қилишга қаратилган уринишини қаттиқ қораламоқда. Боннда оммавий намойиш бўлиб ўтди. Мамлакатнинг барча бурчакларидан намойишга келганлар ўзлари билан бирга овоз бериш учун 7,6 миллион бюллетень ҳам олиб келдилар. Бу бюллетенлар касаба союзлари ташкил этган умумхалқ сўрови натижасидир. Сўралган ишчи-хизматчиларнинг салкам 96 проценти ҳукуматнинг қонунига қарши чиқди. Суратда: оммавий намойишга тўпланганлар орасида Немис касаба союзлари бирлашмаси раиси Эрнст Брайт ҳам бор эди.

ТАСС фотоси.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг IX Халқаро Тошкент кинофестивали давом этмоқда

СЎЗ—МЕҲМОНЛАРИМИЗГА

ОММАВИЙ САНЪАТ

Бадрахин СУМХУ,
кинорежиссёр, «Монголкино» студиясининг бадиий раҳбари

— ОСИЁ, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкентда ўтказилаётган халқаро кинофестивалида монголиялик кинематографчилар ҳам фаол қатнашиб келишмоқда. Бу улкан ижодий кўрикда биз ўзимиз яратган экран асарларини кенг томошабинларга тақдим этиш, фильмларимиз юзасидан эътиборли санъаткорларнинг қимматли фикр-мулоҳазаларини билишга муяссар бўлмоқдамиз. Бошқача айтганда, халқаро Тошкент кинофестивали кинематографчиларнинг тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун биргаликда кураш олиб боришида, улар маҳоратининг ўсишида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Монголияда кино — энг оммавий санъат ҳисобланади. Кишилар ўзларини ўйлантирадиган ижтимоий ва маънавий муаммоларга жавоб ахтарадилар. Албатта, бу борада экран санъатининг роли каттадир. Шу боисдан томошабинларнинг маънавий эҳтиёжини қондириш мақсадида студиямизда йил давомида 7 та бадиий, бир қатор ҳужжатли ва илмий-оммабоп картиналар яратилмоқда. Булардан ташқари, 40 дан зиёд фильм дубляж қилинмоқда, улардан кўпчилигини совет кино санъати асарлари ташкил этади.

Бундан олдинги Тошкент кинофестивалида биз режиссёр Ж. Бунтарнинг «Мағрур бургут» картинасини кўрсатган эдик. Бу гал эса Г. Жигжидсурэннинг «Мени фронтга юборинглар» фильмини намойиш қилмоқдамиз. У кинематографиямизда янги мавзу — монгол халқининг фашизмга қарши уруш йилларидаги меҳнат жасоратига бағишланган. Картинани томошабинлар яхши кутиб олишганидан мамнунмиз.

Биз совет кинематографияси намояндалари билан ижодий ҳамкорликни тобора мустаҳкамлаб бораяпмиз. Ҳозир «Халхин-Гол—39» деб шартли номланган бўлажак икки серияли бадиий фильмга сценарий тайёрланмоқда. Ўйлайманки, мустаҳкам дўстлик ва интернационал бирдамлигимизнинг ёрқин намунаси бўлган бундай картиналар экран санъати ихлосмандларининг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлади.

ТИНЧЛИК— ХАЛҚЛАР ОРЗУСИ

Сейдзиро КОЯМО,
кинорежиссёр, (Япония)

— IX ХАЛҚАРО Тошкент кинофестивали экранида расмий намойиш этилган «Баҳор қўшиғи» бадиий картинасининг жуда аниқ гуманистик йўналишда бўлишига ҳаракат қилганман. Мазкур фильмда япон кино санъатида кейинги пайтларда вужудга келган мамлакатни ҳарбийлаштиришга мойиллик тенденциясига қарама-қарши нуқтаи назар илгари сурилади. Халқимиз уруш даҳшатларини, айниқса, атом бомбасининг нималарга қодир эканлигини ўз бошидан кечирган бўлишига қарамай, афсуски, орамизда тарих сабоқларини менсимаётган кимсалар учрайди. Аммо япон халқи ядро уруши қандай оқибатларга олиб келишини жуда яхши тушунган ҳолда янги уруш оловини ёқмоқчи бўлаётганларга қарши тинимсиз кураш олиб бормоқда. Шу боисдан мен тинчликни сақлаб қолишга хизмат қилувчи ядро қуроли синовларини тўхтатишга қаратилган Совет ҳукуматининг олижаноб таклифларини қўллаб-қувватлайман. Назаримда, агар Совет Иттифоқи ва АҚШ ҳукуматлари раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви ўтказилса, бу она-сайёрамизда тинчликнинг барқарор бўлишида муҳим аҳамият касб этарди.

● Уч қитъа кинематографчиларининг халқаро Тошкент кинофестивалида бир группа Вьетнам санъаткорлари қатнашмоқдалар. Суратда: вьетнамлик актрисалар Ха Хуен ва Нгуен Туй Ван.
Л. Глауберзон фотоси.

□ Суратда: фестиваль қатнашчилари — Альборас Сосар (Эквадор) ва Рафаэль Варгас (Никарагуа).
А. Зуфаров фотоси.

ФЕСТИВАЛЬ КУНДАЛИГИ

● КУНИ КЕЧА пойтахтимиздаги Санъат саройида расмий намойиш қилинган Қозоғистон, Тунис, Аргентина, Шри Ланка ва Перу фильмлари юзасидан совет ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказилди.

● Фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари В. П. Чкалов номидаги авиасозлар маданият саройида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари ва «Ўзбекфильм» киностудиясида совет кинематографчилари билан учрашдилар.

● БУГУН Санъат саройида фильмларнинг расмий намойиши давом эттирилади.

● Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрида фестиваль қатнашчиларига жамоат ташкилотлари ҳамда ижодий союзларнинг соврин ва дипломлари топширилади.

● Санъат саройида Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг IX халқаро Тошкент кинофестивали тантанали равишда ёпилади.

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

КПСС XXVII съездида ишлаб чиқаришни фан-техника тараққиёти асосида интенсивлаштириш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Ҳозирга қадар областимизнинг илмий лабораториялари ҳамда ишлаб чиқариш корхоналарида ана шу йўналиш бўйича талайгина муваффақиятларга эришилди. Республикамиз бош кўргазмаси павильонларида намойиш этилаётган янги экспонатлар фикримизнинг далилидир. Қуйида сиз уларнинг айримлари билан танишишингиз мумкин.

Изланиш самараси

«Узбекгидрогеология» ишлаб чиқариш бирлашмасида яратилган янги ПТ-2 қурилмаси ер остида тупроқ намунасини олишда жуда қўл келади. Маълумки, нефть ёки газ запаслари борлигини аниқлаш учун авваламбор тупроқ намуналари синчиклаб ўрганилади. Ана шундай намуналар олишда ер остига маълум диаметр ва узунликдаги металл қувурларини тушириш, зарур бўлганда уларни қайта чиқариб олиш учун кўтарма кран ёки бошқа механизация воситалари керак бўлади. Кўчма компрессор станциясига ўрнатилган мазкур қурилма эса бир неча жараённи бир йўла бажариш имкониятига эга. Уни ишлаб чиқаришга жорий этиш натижасида меҳнат унумдорлиги 5—6 мартаба ортади. Йилига 10 минг сўмдан ортиқ иқтисодий самара олинади.

Ҳам арзон, ҳам қулай

Ўрта Осиё газ илмий текшириш институтида газ ва газ конденсатли конларда иш жараёнини тўла таъминловчи робот техникаси яратилди. Робот техникаси автомобиль тарзда бошқарилиши ва ёқилғининг энг дағал хилларини истеъмол қила олиш хусусиятлари билан ажралиб туради. Ана шу хусусиятлар эвазига битта робот техникаси йил давомида 10 миллион куб метр қўшимча газ чиқариб олиш имконини беради. Робот техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш натижасида йилига юз минг сўмлик иқтисодий самара олиш мумкин. Ҳозирги кунда мазкур мослама «Муборак» газ ишлаб чиқариш бирлашмасида жорий этилган.

Металл ўрнига материал

Полиамид — 6 асосида яратилган янги полимерли моддани ана шундай аташ мумкин. Машинасозлик корхоналарида металлдан тайёрланаётган баъзи бир қисмларни бошқа бирор моддадан ясаш мумкинми деган саволни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли полимерлар химия ва физикаси институти олимлари ижобий ҳал этишди. Янги материалдан тайёрланган деталлар коррозияга чидамлилиги, ясалиш жараёнида электр энергиясини металлга нисбатан 2—3 маротаба камроқ сарф қилиш имконига эгалиги билан характерланади. Ана шу материалларнинг бир тоннасини ишлатиш натижасида корхона йилига 6 минг сўм фойда кўради.

Қ. ЭРДОНОВ.

ШИФОКОР ЛЕКТОРЛАР

ОБЛАСТЬ «Билим» жамиятининг ташаббуси билан республика врачлар малакасини ошириш институтининг бир группа шифокорлари Тошкент райони даволаш муассасалари, корхона ва ташкилотларида бўлдилар. Кардиолог — врач, медицина фанлари докторлари, профессорлар К. Йўлдошев, Ш. Мирғаниев, О. Мухторов, Г. Ибрагимов ва бошқа қатор мутахассислар юрак, буйрак, томоқ, бурун, қулоқ касалликлари бўйича касалхоналар, амбулаторияларда лекция ва суҳбатлар ўтказдилар. Беморларни назорат қилиб даволаш юзасидан врачларга йўл-йўриқлар кўрсатдилар.

Меҳнат коллективларидаги учрашувларда шифокорлар кишиларни қизиқтирган анчагина саволларга жавоб беришди.

Ж. ҚОДИРОВ.

ҲАВАСКОРЛАР КЎРИГИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган иккинчи Бутуниттифоқ халқ ижодиёти фестивали давом этмоқда.

Яқинда Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз клубида район вокал чолғу ансамбллари кўрик-конкурси бўлиб ўтди. Конкурсда қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг «Спектр» ансамбли ижро этган қўшиқлар жюри томонидан юқори баҳога сазовор бўлиб, ғолиб деб топилди. Ансамблга район маданият бўлимининг фахрий ёрлиғи топширилди.

С. ҚОСИМОВА.

ЕТУКЛИККА ИМТИҲОН

● Умумтаълим ва ҳунар мактабларини ислоҳ қилишнинг асосий талабларидан бири ёш авлодга пухта билим беришда ўз ифодасини топмоқда. Тошкент шаҳри мактабларида педагоглар йил бўйи ана шу қоидага мувофиқ таълим-тарбияни такомиллаштириш, ўқитишнинг прогрессив методларини жорий этишга интилиб келдилар. Энди ўқувчилар учун масъулиятли дамлар — имтиҳонлар бошланди. Уларнинг билим ва маҳоратлари, малака ва савиялари илмий кўрикдан ўтмоқда. Суратда: Куйбишев районидаги 210-мактабнинг 10-синф ўқувчилари адабиётдан ёзма имтиҳон пайтида.

А. Абалян фотоси.

*

ЮЗДАН ОРТИҚ НОМДА

«Ўзбекистон» нашриётининг мажлислар залида тўртинчи анъанавий область улгуржи китоб савдо ярмаркаси уюштирилди. Ярмаркада Ангрен, Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ, Янгийўл, Андижон, Фарғона, Чимкент, Ленинобод китоб савдо тармоқлари тавсия этган мингдан зиёд илмий, адабий ва бадиий нашрлар, альбом ҳамда плакатлар намойиш қилинди.

Улгуржи китоб ярмаркаси даврида область китоб савдоси магазинлари турли тилларда чиққан юздан ортиқ номдаги китобларни реализация қилиш учун ўзаро шартнома туздилар.

А. ҲАКИМОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЭНГ СЕРМАҲСУЛ ТУР

● СССР чемпионати иккинчи лига еттинчи зонаси командалари ўртасида ўтказилган навбатдаги тур ўйинлари энг сермаҳсул турлардан бири бўлди. Унда дарвозалар 24 маротаба забт этилиб, шундан 19 тасини мезбонлар, бор-йўғи 5 тасини меҳмонлар киритишди. Зонада пешқадамлик қилаётган «Нефтяник» командаси шу куни «Пахтакор» (Андижон) билан учрашиб, 2:0 ҳисобида ғалабага эришди. Ангреннинг «Шахтер» ва Халқободнинг «Соҳибкор» командалари ўртасидаги учрашув 2:2 ҳисобида якунланди. Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Хоразм» — «Вахш» — 3:1, «Целинник» — «Сурхон» — 3:0, «Динамо» — «Хива» — 3:0, «Косонсойчи» — «Автомобилист» — 0:0, «Олға» —«Зарафшон» — 1:0, «Олой» — «Геолог» — 3:0, «Янгиер» — «Хўжанд» — 2:2.

Ўн биринчи тур ўйинларидан сўнг зонада 18 очко тўплаган Фарғонанинг «Нефтяник» командаси якка пешқадамлик қилмоқда. Наманганнинг «Автомобилист» командаси 15 очко билан иккинчи ўринда, соҳибкорчилар эса 14 очко тўплаб учинчи ўринда боришмоқда.

БИРИНЧИ ЛИГАГА ЙЎЛЛАНМА

● Чирчиқда эркаклар ва аёллар ўртасида ўтказилган Тошкент области биринчилигида Ангрен, Янгийўл, Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари, Оққўрғон, Паркент, Калинин районларининг 40 шахматчиси иштирок этди.

Эркаклар баҳсида чирчиқлик СССР спорт мастерлигига номзод А. Гильманов 9 имкониятдан 7,5 очко тўплаб, ғолиб чиқди. Аёллар мусобақасида эса 9 имкониятдан 8 очко тўплаган чирчиқлик биринчи разрядли К. Ибадлаева чемпионлик унвонига сазовор бўлди.

Мусобақа ғолиблари республика чемпионатининг биринчи лигасида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Б. ХОЛМИРЗАЕВ,
СССР спорт мастерлигига номзод.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ
10-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1986—1987 ўқув йилига қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР — аёллар енгил куйлаги тикувчиси; аёллар устки куйлаги тикувчиси; эркаклар устки куйлаги тикувчиси, кенг профилдаги сартарошлар, холодильник ремонти бўйича слесарь, кенг профилдаги фотограф, ошпаз (фақат қизлар), **қандолатчилар** (фақат қизлар).

Ўқиш муддати — 3 йил. Ўқишни тугатганлар ўрта маълумот ва эгаллаган касби тўғрисида диплом оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал бепул иссиқ овқат, кийим-бош ва махсус кийим билан таъминланадилар. Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида ҳар бир касб бўйича техника ижодкорлиги тўгараклари, назарий таълим бўйича фан тўгараклари, 6 та бадиий ҳаваскорлик ва 9 та спорт секцияси мавжуд.

Каникул вақтида ўқувчилар қаҳрамон-шаҳарлар бўйлаб саёҳатга чиқадилар.

10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР — аёллар енгил куйлаги тикувчиси, кенг профилдаги фотографлар, ошпазлар (фақат хотин-қизлар), **кенг профилдаги сартарошлар.**

Ўқиш муддати бир, бир ярим йил. Билим юртини битирганлар эгаллаган касблари бўйича диплом оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқишга қабул қилинганларга ойига 30 сўм ҳисобида стипендия тўланади. Бундан ташқари ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганларга техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МАҲСУЛОТЛАРИ КАСБИ БЎЙИЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқишга 19 ёшдан 30 ёшгача бўлган шахслар қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганларга ойига 70 сўм ҳисобида стипендия тўланади. Бундан ташқари ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида аттестат ёки гувоҳнома, туғилганлиги тўғрисида ҳужжат ёки паспорт, 286 формадаги медицина справкаси, автобиография, мактабдан характеристика, 6 та фотосурат (3х4 см ҳажмида), турар жойидан справка, ота онасининг иш жойидан справка.

Билим юрти адреси, 700098, Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов райони, 2/1-«Қорақамиш» массиви, 20-уй. Телефон 48-68-59.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИ
С. И. СТРЕЛКОВ НОМИДАГИ 2-ПОЛИГРАФЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1986—87 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қўлда ва машинада ҳарф терувчилар, печатниклар, фотонабор операторлари, муқовачиларни тайёрлайди.

ЎҚИШГА 8—10 синф ҳажмида маълумотли йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар уч йил ўқиб, эгаллаган касби ва тўлиқ ўрта маълумот ҳақида диплом оладилар. Ўқувчилар кунига тўрт маҳал овқат ва кийим-бош билан бепул таъминланадилар; ўрта маълумот билан ўқишга кирганлар эса 10 ой ўқийдилар ва ҳар ойда 30 сўмдан стипендия оладилар.

Билим юртини «имтиёзли» диплом билан битирганлар Москва ва Львов полиграфия институтлари, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг полиграфия бўлимига ўқиш учун йўлланма билан юбориладилар.

Ўқиш даври узлуксиз иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга бажарган ишлари учун ҳақ тўланади.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Зарур бўлганлар ётоқхоналар билан таъминланадилар.

Билим юртида олти ойлик бичиш ва тикиш курслари, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ҳамда спорт секциялари мавжуд.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21-уй (Метронинг «СССР 50 йиллиги» станцияси). 13, 11-троллейбуслар, 33-автобуснинг «Пионерская кўчаси» бекати).

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—30/V да **Парвона**, 31/V да **Кузнинг биринчи куни.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—**Москва «Муз устида цирк» коллективининг гастроллари** (30/V да 19.30 да, 31/V да 16.00, 19.00 да).

Ўзбекистон Компартияси Янгийўл шаҳар комитети, халқ депутатлари шаҳар Советининг ижроия комитети шаҳар партия комитети аъзоси, халқ депутатлари шаҳар Совети депутати, ёғ-мой комбинатининг директори А. Ҳ. Ҳамзаевга отаси
Ҳамза МУҲАММАДЖОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТВ

БУГУН

⊙ МТ I

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Дунё ва ёшлар». 10.20 «Давлат чегараси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-фильм — «1941 йил». 2-серия. 11.30 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Қишлоқ истиқболлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Қурғоқчиликка қарама-қарши» (Волгоград), «Жотто Гугучия» (Тбилиси). 16.15 «Рус тили». 16.45 Мактаб ўқувчиларининг кончи комсомол ёшлар бригадасининг бошлиғи А. Л. Царевский билан учрашуви. Киевдан олиб кўрсатилади. 17.15 Бутуниттифоқ тасвирий санъат ҳафталиги. 17.45 «Союзмультфильм» киностудиясининг мультипликацион фильмлари. 18.15 «Электроника ва биз». 18.45 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.05 МТ экранида биринчи марта. «Отиш ҳуқуқи». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия). 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Телетомошабин ҳамроҳи». 22.40 Евровидение эстрада қўшиқлари конкурсида. 23.40 «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Куйловчи бўёқлар». Телевизион ҳужжатли фильм (Киров). 9.35, 10.35 Музика. 2-синф. И. О. Дунаевский. 10.05, 15.15 Инглиз тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 Чет эл тасвирий санъати. Рембрандт. 11.50 «Ким бўлсам экан?». Илмий-оммабоп фильм (Ленинград). 12.20 В. И. Ленин ҳаётида музика. 12.50 Рус адабиёти ватанпарварлик манбаларида. 13.55 «Унутилмас куз». Бадиий фильм («Монголкино»). 15.45 «Инсон қўшиқ ортидан боради». И. Яунзем. 16.05 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар. 18.50 Мотокросс бўйича жаҳон чемпионати. ЧССРдан олиб кўрсатилади. 19.20 «Сирли калитли қулф». Мультипликацион фильм премьераси. 19.50 «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». В. А. Моцарт. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!», «Бизнинг цирк». 20.50 Болтиқ денгизи мамлакатлари дўстлик велопойгаси. Финляндиядан олиб кўрсатилади. 21.00 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». Мебелларнинг сифати, тури ва уларни рационал ташиш муаммолари. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 Чет эл фильмлари экрани. «Спорт ҳаёти шунақа». 2-серия.

⊙ ЎзТВ I

7.15 Ритмик гимнастика. 7.40 «Яшма». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 7.50 «Салом, кичкинтойлар!» 8.00 «Ўринбосарлар улғаймоқда». 8.20 «Тонгги тароналар». 8.30 «АХБОРОТ».

* * *

18.00 Янгиликлар. Кинофестиваль кундалиги. 18.15 «Рус тили — армия хизматига чақирилувчиларга». 18.50 «Деярли рўйи-рост воқеа». Мультфильм. 19.00 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! «Талаб сиздан, хизмат биздан». 19.30 «АХБОРОТ». 19.45 «Диққат: микрофон олдида...». 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 «Ёзувчи ва замон». 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари IX Халқаро Тошкент кинофестивалининг тантанали ёпилиши. (Санъат саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган).

⊙ ЎзТВ II

9.00 — 16.10 МТ II. 18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Мафтунингман». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 19.30 «Абитуриент — 86». Тошкент кинотехникуми. 20.00 Ритмик гимнастика. 20.20 «Гуллаб-яшнаётган маскан». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 20.50 «Китоб дўстлари». 21.20 «Садо». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»). 21.30 МТ II.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда" /
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р.—08784. Б.—1613. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12